

Vojaške zadeve.

Imed registriranih bo določen za vojaško službo vsak dvajseti. — Razširjenje starostne meje.

Vojne priprave se ne omejujejo na priprave za izborna novačenja, ampak so tudi neposredno zvišanje moštva redne armade in Narodnih milic ter organizacija devetih polkov inženirjev, ki bodo šli v Francijo, da nanovo zgradijo in popravijo železnice, katere je razdeljal sovražnik.

Ustroj izbornega novačenja je precej dobro pripravljen. Prišlo se bo dne 5. junija. Vpisalo se bo nekako 10.000.000 moških v starosti med 21. in 30. letom. Imed teh bodo izbrani, da nadaljujejo s polje delskim in industrijskim delom, ki je prav tako potrebno za uspešno vojevanje kot je delo vojakov samega. Registracija ne bo sicer tako napredovala, da bi se jo moglo izvršiti v petih dneh, kot se misli sedaj. Če bo pa vse gotovo v desetih dnevih po 5. juniju, je dežela lahko zadovoljna.

Medtem pa je treba vršiti naprej rekrutiranje za redno armado s še večjo energijo kot se je godilo do sedaj. Novinci za to službo vedo sedaj, da je služba v inozemstvu zagotovljena. Če se ne bo končala vojna prej kot se domneva, bomo imeli v poletju 1918 na francoskih bojiščih nekaj milijonov vojakov; redna armada se bo nahajala v prvi vrsti.

Razširjenje starostne meje za ta oddelek od 35 na 40 let je bila kaj pametna odredba. Velika korenjakih mož je v starosti med 35. in 40. letom, ki so sposobni za vojaško službo ter nimajo doma nikogar, bi bil od njih odvšen glede življenja. Te bodo pritegnili v službo, katera bo omejena na čas vojne. Veliko ljudi mora biti, ki so čakali, da se pridružijo armadi Roosevelta in ki bodo prišli sedaj na dan ter se vpisali v vedno armado. Vred tega je upati, da bo do 1. julija doseženo dovoljeno število novincev za redno armado.

Pri razširjenju Narodnih milic bo pa več težav. Kot zvezna sila niso bile državne milice nikdar na pravi podlagi. Ni preveč infanterijskih polkov, kajti bilo bi jih lahko še več, a število infanterije je izven vsakega razmerja s številom artilerije, pionirjev in signalnih čet. Ta panoge službe je treba nanovo organizirati ter dobiti zanje more, ki so strokovno sposobni za tako službovanje.

Priglaševanje je zadovoljivo, posebno v državi New York, kjer pa še vedno potrebujejo 30.000 mož.

Izkazalo pa se bo, da bo najtežja naloga izmed vseh spraviti Narodne milice na zahtevano višino 400.000 mož in to posebno radi kratkega časa, ki je odmerjen za vse vojaške priprave. Na tem mestu je navdušenje najbolj na mestu in tudi potrebno.

Prekleto nevtralnosti.

Rio de Janeiro, 22. maja. — Predsednik Braz je v svoji poslanici na kongresu priporočil, da Brazilija prekliče nevtralnost, katero je izjavila v vojni Združenih držav z Nemčijo, ker je brazilski narod po večini na strani Zdr. držav in ker se je brazilski politika vedno vodila v smislu Združenih držav.

Stavka na Ogrskem.

Stokholm, 22. maja. — Iz ogrskih virov se je izvedelo, da vlada splošna stavka že od 1. maja v vseh municijskih tovarnah na Ogrskem.

Zmrznjene ribe za zaveznike. Boston, 22. maja. — Nek parnik bo odpeljal v Evropo več tisoč zmrznjenih rib. To bo prva pošiljatev angleškega in francoskega naročila za 14 milijonov tunov rib.

Zastoni dobite knjižico: Navodilo kako se postane državljani Združenih držav. — Pišite po nje po pisnici na: SLOVENIO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Prohibicija.

Trije največji problemi kongresa. Velike debate. — Troje predlog. — Kaj misli predsednik Wilson?

Washington, D. C., 22. maja. — Finance, pijača in hrana so trije največji problemi, s katerimi se peča kongres. Vsi trije problemi so nerazvzljivo spojeni z zakonodajno, vendar pa z eno veliko razliko: — Pijača ponavadi izprazni človeku žep, vendar pa veliko pripomore, da se napolni vladne blagajne.

Na drugi strani pa širi siromašnost med družinami ter zmanjšuje zalogo živil. To je velike važnosti posebno sedaj, ko je treba vsakega bušlja žita, da se uspešno dokonča vojno.

Zagovorniki prohibicije si na vse načine prizadevajo, da bi se priklopilo prohibicijske amandamente k predlogu za ohranjenost živil.

Senator Simmons, načelnik finančnega komiteja, ki je sam zagovornik prohibicije, je izjavil, naj se tozadevne predloge predloži njegovemu komiteju, kar predmet omejitve produkcije alkohola direktno spada v finančne odredbe. Finančnemu komiteju bo nemogoče poročati o dohodninski ali davčni predlogi, dokler ne ve, če bo alkohol še nadalje podvržen obdačenju.

Zvezna vlada dobiva sedaj 35C milijonov dolarjev na leto v davkih za opojne pijače in glasom določb finančne predloge, o kateri se razpravlja sedaj, bodo to svoto še izdatno povečali.

Dosedaj so bile vlozene tri predloge, tikajoče se tega predmeta in ena teh bo gotovo sprejeta.

Te predloge so:

1. Webb-predloga, ki radikalno prepoveduje uporabo živil za produkcijo vsake vrste opojnih pijač.
 2. Lever-predloga, ki predlaga naj se da predsedniku omejeno moč reguliranja produkcije teh pijač, soglasno z vojnimi potrebami.
 3. Wadsworth-predloga, ki prepoveduje izdelovanje žganih pijač a dovoljuje lahka vina in pivo.
- Značilno je, da ni dobili iz Bele hiše niti enega znaka glede stališča ki ga zavzema predsednik Wilson glede prohibicijskega vprašanja.

Suhači na delu.

Senat države Wisconsin je sprejel Evjue predloga s 21 proti 11 glasovi. — Nižja zbornica je sprejela že pred nekaj tedni. Evjue predloga namreč določa, da bo šlo na splošno glasovanje vprašanje, ali naj postane Wisconsin suh, o čem bi se volilo pri prihodnjih splošnih volitvah 1918. — Ako se izreče prebivalstvo za to bo država suha leta 1920.

V kongresu Združenih držav pa bo skoraj gotovo določeno, da se ne bo smelo kuhati nobenega piva ali žganja več iz nobenega žita, da se s tem prihrani žito za živila. Iz Londona se poroča, da bo angleška vlada prevzela pivovarne ter bo sama varila pivo. Torej na Angleškem bodo kuhali pivo in sicer iz ameriškega ječmena, toda v Ameriki bi naj bilo to prepovedano, češ, da se bodo prihranila živila. V resnici pa je to le uspešen trik prohibicionistov, katerim gre do na limonice še taisti, ki so do sedaj kazali, da še vsaj nekoliko respektirajo svobodo.

Atentat na ministra Kerenskija. Poročevalce judovskega dnevnika "Forward" v New Yorku je sporočil, da je bil izvršen na vojnega in mornariškega ministra Kerenskija atentat, ki pa ni uspel.

Vsi vdeležniki so bili aretirani. Govori se, da je atentat delo stare vlade.

Danske ladje.

London, 22. maja. — Poročilo iz Kodažja pravi, da je Danska izbrubila od začetka vojne 150 ladij: postale so žrtve podmorskih čolnov ali pa min.

Vitloho je tudi 110 danskih pomorščakov.

Nenavadna postava.

Prisilno delo za vse postopake. — Vsakdo mora delati najmanj po štiri dni na teden. Nobene izjeme.

Če je resnica, da je mogoče iz kazenskega zakona vsake države sklepati z gotovostjo na zločine, katerim je narod dotične države najbolj podvržen, potem je skoro nemogoče izogniti se sklepu, da je splošno utrjenost ali boljše rečno v polni meri lenoba razširjena po West Virginiji.

Ta država je edina, ki je čutila dosedaj potrebo sprejeti postavo v kateri se določa, da je vsak do 16 do 40 let, ki ne dela iz svojega lastnega nagiba vsaki teden najmanj po štiri dni in osem ur, podvržen kazni prisilnega dela ali zaposlenja od strani okraja ali občine.

To je popolnoma nov in presenetljiv kos zakonodaje. Kot kaže, je mogoče uporabljati postavo tako pri belcih kot pri črnih ter si stavlja z njo bogate in revne na isto stališče ter jim nalaga iste obveznosti.

V kolikor je bilo mogoče izvesti dosedaj, se še ne ve, če skuša ta postava določiti težavni pojem "dela" ter pokazati, kaj se v West Virginiji razume pod to besedo. Beseda "dela" ima številno pomenov in skoro je ni besede, glede katere bi bila mnenja ljudi tako različna. Kar smatra en človek za delo, se zdi drugemu človeku hujše kot trošenje časa in večina navedenih je izkusila, da je najhujša vrsta dela ta, če se sploh nima nobenega dela. Na vsak način pa povzroča popolno lenarenje zelo mučno obliko utrjenosti in utrjenosti.

Ponavadi vendar smatra za posledico dela!

Kot vse kaže ima West Virginija namen izbrebiti iz notranjosti svojih meja postopake te nastopi proti njemu z vso ostroostjo, če je imenovan naslov zanj primeren ali ne.

Proti kanclerju.

Hindenburg se ne strinja z državnim kanclerjem. — Hindenburg je na strani Vsemencev.

Kodaž, Dansko, 22. maja. — V Nemčiji se je zopet začela gonja proti nemškemu državnemu kanclerju Dr. Bethmannu-Hollwegu. Vodja te agitacije je časopis "Lokalanzeiger", ki je zadnji čas popolnoma izpremenil svoje stališče.

V večerjšnji številki ga je ostro napadel glavni urednik Zimmermann. Kancler je pred kratkim izjavil v rajstagu, da vlada glede vseh ciljev popolen sporazum med njim in vojaškim poveljstvom. — Zimmermann pravi, da to ni resnica.

— Da, — pravi Zimmermann — sporazum obstoji samo v vojaških in strateških ciljih, za katere sta odgovorna feldmaršal Hindenburg in generalni kvartirni mojster. Ta dva generala se pa nikakor ne strinjata z gospodarskimi in političnimi cilji državnega kanclerja.

Bethmann-Hollweg ne bo mogel dolgo časa ostati v svoji službi. Pri prvi prihodnji priliki mu to daga nezaupnica.

Hindenburg je Vsemencev in bo strajal do konca na tem stališču. Tudi med ostalimi vodilnimi nemškimi generali in državnim kanclerjem ni posebnega prijateljstva.

Tarnowski v Rotterdamu.

Rotterdam, 22. maja. — Avstrijski poslanik v Združenih državah, grof Tarnowski, je na svojem potu iz Amerike prišel v Rotterdam. Jutri zjutraj se bo s posebnim vlakom odpeljal na Dunaj.

Zmaga je gotova.

Chattanooga, Tenn., 22. maja. — Gremo, da zmagamo, o tem ni vprašanja, toda ne brez velike cene. — Je rekel general Leonard Wood pri velikem shrovanju v Chattanooga.

Stališče Rusije.

Nemci upajo skleniti z Rusijo separaten mir. — Finci hočejo popolno svobodo. — Vojaki in delavci.

Petrograd, Rusija, 22. maja. — Sedanje rusko ministristvo se ne strinja popolnoma z vojnimi cilji zaveznikov. Tozadevna pogajanja so se baje že začela.

Zunanji minister Tereštenko se je posvetoval te dni z zastopniki zaveznikov in jim povedal, da ruski narod sicer ne hoče separatnega mira toda da vstraja pri zahtevi, da se mora revidirati pogodbi, ki so jo sklenili zavezniki s tano vlado.

V kratkem bo sklicana konferenca zastopnikov Rusije in zaveznikov držav.

14. junija se bo začelo zborovanje delegatorov ruske vojske in delavske stranke.

Finci zahtevajo popolno svobodo in popolno ločitev Finske od Rusije. Finsko ljudstvo je baje kulturno in politično na dovolj visoki stopinji, da se zamore same vladati.

Kodaž, Dansko, 22. maja. — Nemško časopisje poroča, da bo Rusija kmalo sklenila z Nemčijo separaten mir.

V slučaju sklenitve separatnega mira, bo Nemčija Rusijo finančno podpirala.

Berlin, Nemčija, 22. maja. — Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da sta se Avstrija in Nemčija popolnoma sporazumeli za stran Poljske.

Danes se je vnil iz nemškega glavnega stana na Dunaj avstrijski zunanji minister grof Czernin.

Kake da se ubragamo pljučnice. Pljučnica je zimska bolezen in pride iz prehlajenja. Ako kdo pride iz gorke sobe na mrzli zrak in ni dobro oblečen, kaj lahko dobi pljučnico.

Ako se komu vname ta obe strani pljuč, potem je skoro gotovo da umrje. Upanje, da okreva ima tedaj le oni, komur se je vnela samo eno stran pljuč. Ponavadi se prične z močnim prehlajenjem: človeka stresa mrzlica, glava močno boli, ves život je nekam težak.

Zelo hitro se človek prehladi, ako nastane hitra izprememba temperature; v takem slučaju se naglo prehladi, če smo še tako dobro oblečeni.

Mnogokrat pa je tudi vzrok pljučnice omaganje, ako smo preveč delali, da smo izprali svoje moči. Pogosto zboli zdravnik, ko je po noči dolgo pri bolniku.

Bolezen mnogo lažje prenesejo mladi kot pa stari ljudje.

Da se obvarujemo pljučnice moramo zmerno jesti in piti, predvsem pa mora človek imeti dovolj spanca in se ne sme preobložiti z delom.

Draginja v Parizu.

Pariz, 22. maja. — V Parizu so vpeljali dva dni brez mesa. Funt govedine stane en dolar. Sočivje in ribe so poskočile v isti meri.

Mesnice so bile polne kupeev in plačali so vsako ceno, katero so zahtevali mesarji. To je bil povod, da so cene mesa tako poskočile.

Največji podmorski čoln.

Simon Lake, iznajditelj torpednega čolna, je formalno družbo s kapitalom 10 milijonov dolarjev in bo gradil največje trgovske podmorske čolne na svetu. Gradi li jih bodo po vzgledu nemškega čolna "Deutschland-a" in bodo imeli prostornine 5 do 10 tisoč ton. Podmorski čolni bodo dolgi po 500 čevljev.

Avstrija ponuja mir.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. Neki nemški poročevalce lista "Tijds" piše, da namerava avstrijski cesar ponuditi Rusiji velikodušen mir.

Avstrija bi jamčila, da se vstavi svobodna Poljska, da bodo odprte Dardanele in Rusiji se bo dalo posejilo.

O tem sta razpravljala avstrijski zunanji minister grof Czernin in nemški kancler Bethmann-Hollweg.

Zapadna fronta.

Vroči spopadi ob celi zapadni fronti. — Francoske čete so vjele nad tisoč nemških vojakov.

London, Anglija, 22. maja. — Današnje popoldansko poročilo naznanja, da so zavezniški vojskari več uspešnih napadov pri Lensu in Bullecourtu in južno od ceste Arras-Cambrai. Angleži so razdeljali veliko nemško municijsko skladišče severovzhodno od Queanta. Eksplozija je bila tako silna, da so jo občutili še daleč za angleško fronto.

Pariz, Francija, 22. maja. — Danes popoldne so vjeli Francozi nad tisoč nemških vojakov in zaplenili veliko vojnega materiala. Med jetniki se nahaja tudi osemindvajset častnikov.

Artilerijska bitka, ki se je vnela na Baucere planoti, še ni končana.

Berlin, Nemčija, 22. maja. — Iz današnjega poročila nemškega generalnega štaba je razvidno, da se odbli Nemci na več mestih vroča sovražniške napade.

Pri neki priliki so vjeli Nemci 150 Francozov.

Boji se za Nemce še precej ugodno razvijajo. V njih se najbolj odlikujejo virmtemberški polki.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 22. maja. — Avstrijske čete, ki so napadle naše pozicije pri Garskem jezeru, so se morale s silnimi izgubami umakniti.

Na soški fronti je položaj neizpremenjen.

Sofija, Bolgarsko, 22. maja. — Trinajst sovražnih bojnih ladij je danes obstreljevalo bolgarsko pristanišče Kavalo. Povzročeno škoda ni posebná. Bojne ladje so se po kratkem obstreljevanju umaknile.

V Makedoniji se ni pripetilo ničesar posebnega.

Skandinavske države.

London, 22. maja. — Vse kaže da se bodeča Švedska in Norveška pridružila zavezniškim proti Nemčiji. Švedski narod je ogorčen, ker so nemški podmorski čolni potopili tri švedske parnike, ki so vozili žito. Tudi Nemčiji naklonjeni listi pravijo, da tako postopanje ponižuje in ogroža narodno življenje skandinavskih držav.

Norveška je še bolj ogrožena, ker so podmorski čolni potopili štirje norveške parnike na prostoru, ki se nahaja v vojni zoni. Norveška je testirala in zahtevala, da naj nemška vlada pove, kje se nahaja moštvo s potopljenih parnikov. Nemčija je na kratko odgovorila, da ne ve, kaj se je z njim zgodilo.

Kaže, kot da bi hotela Nemčija izzivati skandinavske države, da bo imela povod vdrati. — Dansko kjer je mnogo živeža in živine. Iz Danske bi rada napravila drugo Belgijo.

Danska se sicer skuša ogniti spora, toda to se bo določilo šele na skupni konferenci Danske, Švedske in Norveške, ki so 1916 se pogodile, da bodo zledevale skupno politiko. Danska bo najbrže, ker se boji invazije, z dovoljenjem drugih dveh držav odstopila od dogovora in Švedska in Norveška bodo šle v boj, medtem ko bo Danska ostala nevtralna.

Prisilna služba protistavna.

San Francisco, Cal., 22. maja. — Nekateri tuksajni uradniki smatrajo prisilno vojaško službo kot protistavno. Z registracijo je baje prekršen 13. amandment k zvezni ustavi, ki prepoveduje prisilno delo.

Bolgari proti anekniji.

Stockholm, Švedsko, 22. maja. — Pri neki konferenci socialističnega odbora, ki se je danes tukaj vrtil, so se izjavili zastopniki za mir brez anekniji ozemlja.

Iz Francije.

Govor francoskega ministrskega predsednika Ribota. Mirovni predlog ruske vlade zavrnjen.

Pariz, Francija, 22. maja. — Pri otvoritvi francoskega parlamenta je rekel francoski ministrski predsednik Ribot:

Šele po tem, ko bo Rusija začela z ofenzivo, se bomo menili o miru. Ta pogajanja ne bodo nejasna, pač pa javna in določna. Če Nemci ne bodo sklenili miru, jih bomo prisilili, da ga bodo sklenili.

Treditev, da zavezniški ne bodo zahtevali vojne odškodnine, ni pravilna. Belgija, Srbija, Črna gora in Rumunska morajo biti popolnoma odškodnovane.

Francija noče zatirati nobenega sovražnika, ampak hoče samo pravico in trajni mir.

Če bi nemški narod razumel te naše zahteve, bi bil mir lahko že zdaj nastal.

Podmorski čolni niso več tako nevarno rožje kot so bili v začetku. Da bomo popolnoma zavstavlili njihovo delovanje, moramo seveda poseči po energičnih in odločnih sredstvih.

Cesar odlikuje Dumbo.

Bazel, Švica, 22. maja. — Avstrijski cesar je imenoval za člana gosposke zbornice prejšnjega avstrijskega poslanika v Washingtonu Konstantina Teodora Dumbo, ki je bil zaradi intriga na zahtevo ameriške vlade odpoklican.

Ruska misija.

Nova ruska vlada je poslala v Združene države vojaško komisijo v kateri so Vladimir Ilijašenko, Nikola Pekekov in poročnik Lev Kzernikov. Prišli so večerj v neko ameriško pristanišče.

Nemiri v Lizboni.

Madrid, Španija, 22. maja. — Zadnjih nemirih v Lizbonu na Portugalskem je bilo 10 oseb ubitih in 50 ranjenih. Demonstrantje so nasakčili trgovine z živili, toda nemiri niso bili revolucionarni.

Živliski diktator za Canado.

Ottawa, Canada, 22. maja. — Zdaj je gotovo, da bo imenovan za Canado živliski diktator, ki bo deloval v soglasju z Združenimi državami.

Eksplozija v Avstriji.

Z Dunaja prihajajo poročila, da je pred kratkim nekeje v Avstriji šla neka municijska tovarna v zrak. Devet oseb je bilo ubitih in mnogo ranjenih.

Eksplozija.

Koncem pomola Fort Brady v Salt Ste. Marie se je dogodila razstrelba, ki je ubila šest oseb, mnogo jih je pa ranila. Večinoma so postali žrtve delavci. Sodiijo, da je eksplozija dinamit, shranjen pod dokom.

Oficirji, ki sestavljajo seznam ponesrečenih, pravijo, da je bilo mogoče nekaj oseb vrženih tudi v reko, ali da so bile razstrgane na kose. O mnogih osebah, ki so bile ob času eksplozije na pomolu, niso našli sledu.

Novi ruski poslanik na Angleškem. London, Anglija, 22. maja. — Reuterjevo poročilo pravi, da je bil M. Levolski imenovan za ruskega poslanika v Londonu namesto Sergija Sazonova, ki je bil ravno na potu iz Petrograda v London.

Ko ga je nek uradnik zunanega ministrstva vstavil in ga prosil, naj odloži svoje potovanje. Najbrže mu bodo ponudili kako mesto pri novi vladi.

Pošiljatelj denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika, kar nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canada..... \$3.50	Za pol leta za mesto New York... 3.00
Za pol leta..... 2.00	Za četrt leta za mesto New York... 1.50
Za četrt leta..... 1.00	Za inozemstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivališče
namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
New York City.

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 4687 Cortlandt.

Nemška politika.

Včeraj smo priobčili v našem listu obširno poročilo o željah, ciljih in načrtih Nemčije.

Nemčija je nameravala razdeliti Evropo v dve polovici. Vsa zveza med polovicama bi šla skozi — nemško ozemlje.

Nemčija bi bila potemtakem posredovalka med Zaprano Evropo ter vzhodno Evropo in Azijo.

Takim posredovalcem se ponavadi ne godi slabo, in delo, ki ga opravljajo, jim nese silne dobičke.

Toda kot kaže, se ji načrt ne bo posrečil. Preveč se je zanesla na svojo moč in preveč je zaupala vase.

Porok za to so velikanske zavezniške armade; porok za to je vsak človek, ki živi v tej ali oni svobodni državi, porok za to je vse, kar še ni pod nemškim in avstrijskim jarmom.

Nemčija je imela velike načrte. Vse, od češke meje naprej proti jugovzhodu do Male Azije se mora ukloniti nemškemu uplivu.

Ta načrt je bil uspešen. Avstrija je postala njena ponižna služabnica, za njo Turčija in slednjič Bolgarska.

Kar se ni uklonilo njeni oblasti, je brezvestno potepala in uničila.

Uničila so Srbija, Črnagora in Rumunska. Že zdaj sega nemški pot od Baltika do Dardanel.

Toda narodi, ki prebivajo vzhodno in zapadno od tega pasu, bodo poskrbeli, da se bo neprestano ožil, da se bo začel trgati in da bo te zveze kmalo konec.

Nemčija je gradila svojo stavbo na pesek, ne da bi vpoštevala viharja, ki lahko pride s strani.

Vihar postaja vedno močnejši, in stavba, zgrajena na pesek, se — maje...

—000—

Dr. Adler obsojen.

Dr. Friderik Adler, ki je na Dunaju vstrelil 21. oktobra l. l. avstrijskega ministrskega predsednika grofa Stuergha, je bil obsojen na — smrt.

Kaj drugega se tudi ni pričakovalo. Ako so se sodniki prepričali, da je Adler izvršil dejanje pri popolni zavesti in s prevdardom, jim ni preostajalo drugega, kot izreči smrtno obsodbo.

Sodniki, ki se držijo paragrafov, razsodijo, kakor je pisano v postavi; drugi razlogi ne pridejo v poštev.

Drugega pa bi bilo, ako bi o tem odločevali porotniki, ki bi bili izvoljeni iz ljudstva. Vpoštevali bi vse okolnosti, ki so dovedle do atentata. Porotniki bi vzeli v poštev to, da je bil Stuergh oni mož, ki je zastopal avstrijski absolutizem in ki se je ravnal po njem.

Pomislili bi, da je Stuergh prepričan sklicanje avstrijskega državnega zbora in to v času, ko je bil ljudstvu bolj potreben kot kedaj v zgodovini Avstrije. Gotovo bi bili prišli do prepričanja, da ne more odpor proti absolutizmu priti le od spodaj; prepričali bi se, da absolutizem povzroča atentate in njih tudi opravičuje.

In ko bi ljudski porotniki odločevali Adlerjevo usodo, potem bi izrekli drugačen pravorek kot pa sodniki, ki so se zagrizli v paragrafe.

Porotniki bi bili Adlerja oprostili. Ako bi v Avstriji bilo le še nekoliko pravice, potem bi dr. Adler imel porotno sodbo.

Toda v Avstriji ni — pravice. Opazujemo razsodbo v luči sledečih dejstev:

16. marca 1914 je grof Stuergh razpustil avstrijski državni zbor in razglasil vladno po paragrafu 14. Ta paragraf je posebna avstrijska iznajdba in vpeljana je z namenom, da vlada ukrepa vse državne zadeve brez ljudskega zastopstva.

Izdajajo se postave in zopet odpravljajo, ne da bi kak ljudski zastopnik imel k temu kaj reči. Davke in naklade razpišejo ministri svojevoljno in 14. paragraf je grof Stuergh zlorabil tako, kot ni bil še nikdar zlorabljen.

Vzela so se posojila, ne da bi bila za to kaka postavna pravica.

Toda bilo bi preobširno, ako bi hoteli navesti vse

zločine, katere je napravil grof Stuergh na podlagi tega paragrafa.

Omeniti moramo samo še nekaj. Na podlagi paragrafa 14. je Stuergh ovrzel ves sodnijski ustroj. 25. julija 1914, toraj je pred izbruhom sedanje vojne, ki se je pričela 28. julija z napovedjo vojne Srbije, je v nasprotju z ustavo odpravil porotna sodišča in vsi sodnijski slučajji so bili dani popolni oblasti sodnikov.

To je bil vzrok, zakaj Adler ni prišel pred porotno sodišče.

Obtoženec je v svojem zagovoru utemeljeval, da so bila porotna sodišča nepostanim potom odpravljena in da je proces proti njemu formalno nepostaven, kajti njegov slučaj bi morali odločiti samo porotniki.

Njegov zagovornik je izjavil, da sodišče ni kompetentno. Toda bilo je zastoj.

V sodnikih posebej paragraf ni poznal pravice in sodniki so opravili svojo službo in — obsodili so ga na smrt...

Dveletnica.

Danes je minilo dve leti, odkar je napovedala Italija Avstriji vojno.

Dotedaj so močili Slovenci s svojo krvjo srbsko, rusko in galiskozemlje, takrat so jo pa začeli prelivati na svojih rojstnih tleh na povelje avstrijske vlade za svojo ožjo domovino proti staremu zariznemu sovražniku.

Koliko jih je padlo v tem ključu se bo izvedelo šele po vojni ali pa nikoli.

Nepregledne procesije goriških beguncov so prišle na Kranjsko in v druge slovenske dežele.

Bratje so jih sprejeli kot brate toda razen besed in sočutja jim niso mogli ničesar dati.

Pravijo, da se stoji ob Soči močan in nepremagljiv zid slovenskih in hrvaških fantov. Zid je mogoče še, toda nepremagljiv ni več. Italijan se vedno bolj zajeda v našo zemljo, in ne bo počival prej, predno ne zavzame Trsta.

Odtam bo pa začel segati s svojimi poželjivimi rokami po Krasu. Slovenci so v nebeskolepih kraji, katerim morda ni para na svetu.

Zal, d se nahajamo med dvema državama, ki se bosta toliko časa sovražili, da bo konec prve ali druge.

Usoda Slovencev v sedanji vojni se da primerjati z usodo vseh onenarodov, ki so med dvema močnima, nasprotnima si elementima.

Belgija leži med Francijo in Nemčijo, Poljska med Nemčijo in Rusijo. Srbija je nekaj prehod med Vzhodom in Zapadom.

In ravno te dežele je zadet najhujši udarec.

Naj bo že kakorkoli, eno je in ostane: Edino plačilo, ki so ga sprejeli Slovenci od avstrijske vlade za silne napore in trpljenja na soški fronti, je, da se na povelje avstrijske vlade ne sme pogovoriti Slovencev z državnimi ali deželnimi uradniki v slovenskem, ampak edino v nemškem jeziku.

To je odredilo Njegovo Veličanstvo, cesar Karol, v posebni proklamaciji.

Živela Avstrija!

—k—

O možnostih razvoja ameriškega poljedelstva.

Skozi celo to vojno se je poklinalo, ki so zmogli storiti kaj velikega, na prva mesta, — to je nenavadno moče, o katerih mislimo, da so po previdnosti poklicani pomagati nam v vsaki narodni krizi.

Edison stoji na čelu skupine iznajditeljev, kojih naloga je odstraniti nevarnost, pretečo nam vsled delovanja podmorskih čolnov. Hooverja se je naprosilo naj dobro straži vrata, skozi katera bi morda hotel vlomiti volk lakote. In Luther Burbank, ta vstrajni, ženjalni samouk, ki ne zna le proizvesti dveh bilk, kjer je uspevala prej ena sama, temveč več bilk, kjer ni bilo prej nobene, je prepričan, da se bo dobilo dela tudi zanj. Mi moramo dobiti iz zemlje več hrane, to je živ.

Prejšnji governor Pardee iz Californije pravi, da so dobili državljani Californije teč premoženja na podlagi načina obdelovanja zemlje, izumljenega od Burbanka, kot se je kedaj izkopalo zlata v tej državi. Poljedelski departament Združenih držav ceni, da je prinesla vrsta krompirja, katero je vzgojil Burbank pred 50. leti, ameriškim kmetom v tem času \$17,000,000. Tudi se tudi, da prinaša vsak pridelek

živ, katerega ni s strani v ženski, splošni variaciji je sedaj Bur-

bank v stanu izvesti napremer naslednje naročilo, tikačje se graha: — Proizvedite za nas novo vrsto vrtnega graha, pri kateri bo posamezen grah majhen, a enoličen v obliki in številu v posameznih strokih; ohrani naj sladkost in sveži okus tudi po kuhanju; obilen naj bo glede strokov, ki morajo biti zrel vsi ob istem času, kajti pridelek se bo spravilo s pomočjo strojev, kot seno, in tudi stroke razrezalo ter izluščilo potom strojev.

Burbank je študiral naročilo in kot lekarnar izbral primerne korenike in rastline. Soglasno z zakoni izbora jih je zmešal in produkt je bil prav tako kot ga je zahtevala dotična tvornica. Proizvedel je pol ducata novih vrst graha, ki so se radikalno razlikovale druga od druge. Vse te vrste pa so prihajale od istih staršev ter šle skozi šest generacij križanja.

— Druga rastlina, s katero se lahko dela poskuse in doseže tudi praktične uspehe, je krompir, — pravi Burbank. — Selekcija ali izbor je prvo in zadnje. Ko se enkrat proizvede novo vrsto krompirja, ki prekaša ostale glede vsebine škroba ali sladkorja, nadalje številna stožev, se jo lahko odbere in nove lastnosti ostanejo trajne. Kot mlad vrtnar v Massachusetts je izumil Burbank metodo, potom katere je pospešil rast sladke krompirje ter jo prinesel na trg za dva tedna prej kot ostali pridelovalci.

Mallone je tako lahko križno oplodil, da je težko ohraniti vrste čiste, če se nahajajo druge varietete v bližini. Pri križanju teh vrst so delavne posebno bučele.

Burbank je proizvedel neštivilne nove varietete ali vrste čebule. Nekateri imajo sadež izvanrednega obsega ter so rožnate barve. Proizvedel je nove vrste artičok, veliko večje kot so bile prvotne.

Med rastlinami, ki imajo veliko važnost razvoja, se nahajajo peteršilj, razne vrste gorčice, zelja in poper.

Manjka nam prostora, da bi napisali povest o velikanski zimski rastlini, takozvani "rhubarb", katero je razvil Burbank iz neke divje novo-zelandske vrste in iz originalnega stebila, ki ni bilo debelejše kot svinčnik. Na tisoče akrov je sedaj zasajenih v Californiji s to rastlino, posebno v Alameda countyju.

Kaj pa bi mislili o tem: — Popolnoma novo vrsto zelenjavo se je razvilo po Burbanku iz čebulililij. Čebulo vrste "Tigrida", ki nosi krasne cvete, smatra Burbank za najbolj okusno zelenjavo, kadar je skuhana. Druge vrste pa obetajo postati tekmovalke krompirja. On je tudi prepričan, da bo postal navadni regrat praoče koristne zelenjave.

"Sunberry" ali solično jagodo se je razvilo po 25 letih brezuspešnih naporov. Bela črna jagoda je bila posledica popolnega križanja in izbire. Sedaj je nova vrsta ugotovljena, kajti sad prinaša iz lastnega semena. Da se jo je našlo v prosti naravi, bi se jo gotovo označilo za novo vrsto.

Vzganjanje in pridobivanje zelenjav ter sadežev naj bi tvorilo novo profesijo, v kateri bi bilo nesteto ukažljivih učencev. Visoki uradi v tej stroki so še vsi nezasedeni ter imenovani bi hitro sledila uspehom. To ni govorjeno v prenešenem pomenu. Uspeh Burbanka kot mladega moža devetnajstih let kaže, da je to polje še skoro neobdelano. Treba bi bilo tisočev let slučajnega izbora ali selekcije, potom tisočev neizkušenih sadilcev, brez dejstev, ki bi jim pomagala, in brez znanja zakonov podedovanja in okolice, da se je proizvedel vsakega posameznega izmed naših sedanjih namiznih sadežev. Vsakdo pa je v stanju postati poznavalec teh zakonov potom kratkega študija ter lahko premeri prejšnjo dolgo pot v kratki dobi. Delal bo potem smoteno ter uporabljal selekcijo, klasifikacijo in križanje s skoro tako veliko vrjetnostjo uspeha, kot rabi sedaj zdravnik anestezijo, antiseptiko, transfuzijo ali pretočenje krvi ter Röntgenove žarke.

Pisec zadnje knjige glede razkristij Luther Burbanka navaja dejstvo, ki naj bi dalo bodrila vsakemu vrtnarju in majhnemu obsegu. Govori namreč o Burbankovem krompirju: — To je bilo bolj razkristje kot pa stvaritev ter ima še veliko večjo važnost za Američane, ker kaže, da lahko nastane

tudi v majhnem vrtnu izvanredne stvari, če jih le iščemo.

Krompir se ponavadi sadi na način, da se razreže izbrane krompirje na kose ter se pazi pri tem, da je na vsakem kosu eno ali več "očes". Krompirjeva rastlina pa cvete ter obrodi vrstih semen. Burbank je našel eno teh semen-skih krogelj, v kateri je bilo triindvajset semen. Zasadi jih je. Niti dva semena nista proizvedla enakih rastlin. Dva pa sta prinesla krompirje izvanredne velikosti, števila in kakovosti. Semena teh je ohranil ter vsako leto zopet zasadi. Še izboljšali so se glede enakosti oblike in glede kakovosti. To je cela povest. Bil je to triumf izbora in klasifikacije, brez vsakega križanja ali cepljenja korenika.

Krompir vsebuje 75 odstotkov vode. Skoro isto razmerje je najti v surovem mesu. Repa vsebuje krog 90 odstotkov, torej dva ali tri odstotke več kot mleko. Repa pa ne vsebuje nikakega škroba, ki tvori glavni del krompirja, in njeni ogljikni hidrati so povečini sladkor, ki se pri kuhi izgubi. Isto velja glede pese, le da je še bogatejša na sladkorju.

Korenje vsebuje manj vode kot repa, a vendar deset odstotkov več kot krompir. Kavlje vsebujejo več sladkorja kot repa, a manj vode.

Čebula vsebuje nekako 90 odstotkov vode ter ima komaj kako hranilno ali redilno vrednost. Skoro neobhodno pa je potrebna za začinjenje živil.

Vsi ti sadeži imajo majhno vrednost kot hrana in to radi majhnega odstotka beljakovin, ki jih vsebujejo. Njih glavna vrednost obstaja v vsebovanju ogljiknih hidratov in sladkorja.

POZOR ROJAKI!

Vsi med 21. in 31. letom se morajo registrirati!

Kdor se ne bo registriral, bo najmanj eno leto zaprt. — Bolniki se morajo registrirati potom pošte. — Izvzeti so samo tisti, ki so še v vojaški službi.

Predsednik Wilson je zapovedal, da se morajo dne 5. junija med sedmo uro jutraj in sedmo uro zvečer registrirati vsi možiki, ki se dovršili 21. leto in še niso star 31 let.

Kdor ne izpolni tega povelja, je lahko kaznovan z zaporom enega leta.

Noben izgovor nič ne pomaga. Vsak omenjen starost, mora ve deti, kaj je njegova dolžnost.

Kdor ni slučajno 5. junija v o nem kraju, kjer se ponavadi nahaja, mora iti k mestnemu klerku pri registracijsko karto, katero mora izpolniti in jo poslati po pošti, tako do dospe v roke registracijske oblasti njegovega okraja.

Kdor je težko bolan, mora o svoji bolezni obvestiti mestnega klerka. Mestni klerk bo poslal k njemu posebnega agenta, ki ga bo registriral.

Registracije so oproščeni samostaniki in moštvo zvezne armade zvezne mornarice, milice in mornariške milice, seveda le s tem pogojem, da sta mornariča in milici isti čas v službi Združenih držav.

Tukaj je nekaj vprašanj in odgovorov, katere naj blagovolijo rojaki posebno vpoštevali in se ravnati po njih.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki bo 6. junija star 21 let?

Odgovor: — Ne.

Vprašanje: — Ali se morajo registrirati možiki, ki bodo stari dne 5. junija 21 let?

Odgovor: — Da, oni se morajo registrirati.

Vprašanje: — Kako je z onimi, ki bo star 4. junija 21 let?

Odgovor: — On se mora registrirati.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki bo star 5. junija 31 let?

Odgovor: — Ne.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki bo star 5. junija 31 let?

Odgovor: — Ne.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki bo star 6. junija 31 let?

Odgovor: — Da, on se mora registrirati.

POZOR!

Ker nam je od drugega natis izšlo le nekaj 300 Kolarjev prodajamo sedaj po 15c. komad

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Na pol v grobu.

TODA VEDNO JE ŠE UPANJE.

Mož, ki se ne briga za svoje noge, mož, ki je cel dan na nogah, ki se mu noge pote, narastejo mehurji, pečejo, ali dobe odtise ali izrastke, živce na nogah taki mož je polagoma-hirajo. Tak mož je na pol v grobu, ker mu bodo noge kmalu odpovedale.

Zakaj ne rabite **PEDISIN**? Raba **PEDISIN** je nekaj priročne-ga. Nobenih neprijetnosti, ni treba neprijetnih kopel. Ne potrebujete prav nič drugega kot samo **PEDISIN**.

PEDISIN bo ustavil pot. Ne bo dovolil utrujenosti, rasti mehurjev, ali kakih drugih izrastkov. Nad milijon mož rabi **PEDISIN** z zadovoljnostjo. Pošljite \$1.00 za velik zavitek, dovolj za več mesecev na sledeči naslov:

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th St.,
E. CLEVELAND, OHIO.

VABILO

na
prvo spomladansko slovensko
VESELICO,
katero priredi
Jugoslovensko društvo
"DANICA"

v torek dne 29. maja 1917
v Macevi dvorani Public Hall
na 4. ulici v Ravniku, Pa.

Začetek veselice je ob 5. uri zvečer in traja do 2. po polnoči.

Vstopnina za moške je 25c in za ženske pa 10c.

Tempotom vladno vabimo vse rojake in rojakinje ter brate Hrvat, da se te naše spomladanske veselice polnoštevno vdeležijo in ob enakih prilikah bomo tudi mi vedno pripravljani vrniti. Za dobro postrežbo in vestransko zabavo bo skrbel Odber.

(23-24-5)

Iščem svojega brata ALOJZIJA ZORA. Pred tremi leti sva bila skupaj v West Virginiji in sedaj sem čul, da se nahaja nekje v Clevelandu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, za kar mu bomo zelo hvaležni. — John Zora, Box 152, Baggage, Pa.

(23-25-5)

IŠČEM

pridno slovensko gospodinjstvo, katere naj bi opravljala vsa hišna dela, v kuhinji in pri perilu. Ne oziram se na starost, potem naj bo dedke ali vdova z enim otrokom. Ker nujno potrebujem hišno gospodinjstvo in ker sem voljan plačati več kot kdo drugi, zato se nudi lepa prilika poštenim in pridnim Slovincem. Obrnite se takoj pisмено ali ustmeno na:

Joseph Korbar,
R. F. D. 2, Johnstown, Pa.

HARMONIKE

odladi kakršneko vrste izdelujem in opravljam po najnižjih cenah, a deo trpežno in zanesljivo. V popravu anesljivo vsako pošlje, ker sem že od 18 let tukaj v tem mestu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu zamenjaj kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu katoršno kdo zahteva, brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srem naznanjam prijateljcem in znanjem, da mi je po dolgi in mučni bolezni, previden t sv. zakramenti, 13. maja umrl ljubljani soprog

FERDINAND VAVPOTIČ.

Doma je bil iz Išana pri Domalah na Kranjskem.

Hvala vsem, ki so ga obiskali za časa bolezni, na mrtvaškem jdru in ga spremlili v tako obilnem številu na pokopališču. Pred vsem pa najsrčneje zahvaljujem našima častitima duhovnim pastirjema Rev. Benignu Snoju in Rev. Kazimiru Zakrajšku, ker sta skrbela za blagor njegove duše. Bog plačaj stotero! Nadalje se zahvaljujem S. S. P. Društvu, katero je storilo vso svojo bratsko ložnost, in pa vsem darovalcem crasnih venecv. Naj ostane vsem v dobrem spominu. Tebi, nepozabljeni, pa lahka tuja zemlja.

Zaljubljeni ostali:

Marija Vavpotič, soproga.

Mihail in Frank, brata.

Neža, Ivanka, Katarina in Franca, sestre.

New York, N. Y.

Novi petrolejski kralj.

Da se dobi ideja o velikaškem narastku Royal Dutch Company pod vodstvom Mr. Deterdinga, je treba le navesti par izjav in števil, objavljenih od novega petrolejskega kralja v neki izjavi, ki jo je sestavil preteklega decembra ob priliki izdaje novih delnic v vrednosti \$25.000.000, katere se je vrglo na ameriški denarni trg.

V tej objavi pravi Mr. Deterding, da se je produkcija družbe edine v Istočni Indiji dvignila od 1.230 ton petroleja v leto 1890 na 1.594.533 ton v letu 1915.

Poleg tega je kontrolirala družba produkcijo petroleja v Rusiji ter je znašala ta leta 1914 — 1.526.849 ton in še na drugih poljih 568.000 ton in 6.900.000 barelov petroleja, kar je tvorilo skupno produkcijo na vseh poljih nekako 4.786.000 ton ali 31.100.000 barelov petroleja.

Združene države so daleko največje proizvajalke petroleja na svetu. Produkcija polja, ki stoji pod vodstvom Mr. Deterdinga je bila leta 1915 enaka eni devetinki cele ameriške produkcije petroleja. Ako se upošteva dejstvo, da je proizvedla ta družba leta 1890 le 1.230 ton petroleja in da je dospela v 25 letih do 4.86.000 ton potem tvori to dobro merilo prvotne te družbe.

Deterding pa je šele pričel razvijati svojo ameriško vejo podjetja. V dotični njegovi izjavi se glasi:

— Ameriški interesi kombinacije se razvijajo na nagel način.

Nadalje pravi:

— Družba ustanavlja nadalje velika skladišča in čistilnice v Curacao, prejšnji Danski zapadni Indiji, ki bo imela velik obseg. To je veljavno radi neposredne bližine Panamskega prekopa.

Celo v slučaju, da se ni raztelesilo ameriškega Standard Oil trupa bi bil postal Deterding odlična figura v petrolejski trgovini sveta. Razkasanje velikega petrolejskega trupa pa je le odstranilo z njegove poti velike zapreke.

Javnost ima popolnoma napačno naziranje glede razpusta velikega Standard Oil trupa. Namen te odredbe je bil uničenje monopolu, ki ga je izvajala ta družba glede petrolejske industrije v Ameriki. Sten, da se je razbilo veliko Standard Oil družbo v 33 kov. se je domnevalo, da se doseže ta cilj. Ker pa so ti posamezni deli napravili več denarja, vzeto v skupnem, kot ga pa je kdaj napravila Standard Oil družba — kot organizacija, so bili ljudje prepričani, da se je uničilo napore vlade, da konča kontrolo te družbe v petrolejski industriji Amerike.

To pa je napačno in popolnoma oddaljeno od resnice.

Razkasanje Standard Oil družbe je bilo resnično, prav tako resnično kot bi bilo razkasanje takih velikaških posesti, ne da bi se je razdeljalo. Velikaške dobičke, kojih je bilo deležnih teh 33 korporacij, v katere je razpadla Standard Oil družba in 16 dodatnih korporacij, ustvarjenih od onega časa, je pripisati edino velikega razširjenju petrolejske industrije.

Prihod avtomobila je ustvaril velikaško povpraševanje po petrolejskem produktu. Uporaba petroleja kot kurivo na ladjah je imela za posledico nadaljno, še večje povpraševanje. Čim bolj je pričel petrolej izpodrivati premog kot kurivo, tem bolj so uspevali posamezni fragmenti nekdanje Standard Oil družbe. Produkcija petroleja po celem svetu je danes veliko manjša kot pa povpraševanje po njem. Prospektori po celem svetu so na delu ter iščejo nova petrolejska polja.

Ko se je razbilo Standard Oil družbo, se je izvršilo razdelitev po posameznih teritorijih ali ozemljih. V kolikor so prišla inozemska tržišča v poštev, se je pri delilo eni družbi Nemčiji in Belgiji, drugi Veliko Britanijo, tretji Italijo itd. Glede domačih teritorijev je vzela ena največjih družb države New Jersey, Delaware in Maryland, druga New York in države Nove Anglije.

Nadležno bi bilo naštevati vsa dela, ki se jih je izvršilo pri razkasanju tega trupa in pri zopetni ureditvi novih posameznih družb. Nikdar prej še ni obstajala tako velikaška korporacija ter tudi ne bo, dokler ne zadobi kombinacija Mr. Deterdinga nje obsega. — Medsebojne zveze med posameznimi deli pa so bile tako komplicirane, da je pravo čudo, kako je

bilo mogoče razbiti korporacijo v toliko kosov, ne da bi povzročilo zmešnjavo in nered, ki bi pomenil ruin številnih teh delov.

Razpad Standard Oil družbe je brez dvoma veliko pripomogel k razvoju Royal Dutch kombinacije. Brez dvoma je videl Deterding v tem raztelesenju priliko zadobiti trdno mesto na poljih, kjer bi bilo preje vsako približanje skoraj nemogoče. Če ni on ženij, se gotovo približuje oni višini. Situacija Standard Oil družbe z vlado Združenih držav so mu nudile priliko, katere bi ne mogel dobiti po dolgi letih trgovskega tekmovanja.

Standard Oil družba je bila zgrajena od mož velike sile in velikih zmoglosti, od mož, ki so imeli pozitivno nadarjenost za organiziranje in ki so razvili v Standard Oil družbi največje podjetje, ki jih je kdaj obstajalo. Ko so morali po mnogih letih napadov sprejeti vladno povelje za razkasanje in raztelesenje so bili ogorčeni in trpki. Bili so stari in neizmerno bogati. Niso imeli več želja, potreb ali stremeljenj, ki se jih navdajala v njih mlajših letih. Hoteli so odložiti odgovornosti, mesto da bi prevzeli nove. Živel so v misli, da je postal narod z njimi na nevhvaležen način.

Vedeli so ali mislili, da so izvajali čudopolno delo v razvoju petrolejske industrije in potom trgovine na tujih tržiščih tudi v otvorjenju inozemskih trgov za ameriško trgovino. Oni niso hoteli žrtvovati svojih interesov in pričeli so boj, da napravijo razkasanje ali raztelesenje takim, da bo najmanj škodljivo zanje glede denarja ali lastnine. Čutili pa so ob enem, da bi bolj trpeli, če ne služijo povelju najvišjega sodišča, tako glede čre kot smisla in — služali so.

Dejstvo je, da so nekateri visoki možje v Standard Oil družbi pričakovali veliko skrajšanje dobičkov vsled razkasanja. — Tem bolj pa so bili presenečeni, ko je delalo teh 33 delov veliko večje dobičke kot pa jih je delala prejšnja družba kot celotno telo. Ta zmotna pa je ležala v neupoštevanju naraščanja petrolejske industrije ter cen petroleja v splošnem.

Če katerikoli dvomi, da so Standard Oil družbe ločene ter neodvisno upravljane, naj mu služi v boljše informacijo ta dokaz.

Standard Oil družba iz New Jersey je imela ob izbruhu vojne brodogradne 39 petrolejskih parnikov ki so vsi vozili pod nemško zastavo. Družba je imela preje v svojih rokah vse delnice Anglo-American Oil Company, ki je imela veliko brodogradno pod angleško zastavo. Vsled povelja najvišjega sodišča se je Anglo-American ločila od Standard Oil družbe iz New Jersey.

Koj po izbruhu vojne je prepisala Standard Oil iz New Jersey svoje brodogradne v ameriški register. Anglo-American pa je izgrabila 18 svojih parnikov, katere je rekvirirala angleška vlada. Če bi ne bilo ločene popolno, ali ne bi razvratelji Standard Oil iz New Jersey s parniki Anglo-American, storili isto, kar so z onimi svoje lastne družbe?

Možje, ki so ustvarili Standard Oil, so izdajali odločbe in kar so odločili, je postala postava. Ozirali so se po celem svetu in stesodeli industrije so raziskovali zanje celi svet. Vedeli so za vsako stvar glede petroleja in to v vsakem delu sveta.

Delali so načrte in jih tudi izpremenili v dejanje s pomočjo velikanskih virov, ki so jim bili na razpolago.

Njih zagovorniki pravijo, da so bili patriotični.

Bili so, a na njih lastni način. Mislili so najprej na Standard Oil in šele potem na Ameriko. — Otvarjali so trgovska pota v vsakem delu sveta za same sebe. Ko pa so storili to, so jih tudi otvorili za ameriško trgovino vsake vrste, če je imela podjetnosti dovolj, da je sledila.

Bili so podjetni, sijajno podjetni. Obžalovati je, da jih je vladna uničila, mesto da jih kontrolira ter popravi, kar je bilo v teh družbah slabega. Njih velikanski impulz in podjetnost pa bi se lahko uporabilo v prid celotni ameriški trgovini.

Standard Oil v svojih ločenih delih je mogočnejša in bogatejša kot je bila poprej in bogastvo, ki so ga nagrabili možje, katere je skušala vlada kaznovati, je presenetljivo.

Sedaj imamo 49 — Standard Oil družbe.

Pri Royal Dutch Co. pa je le en vodilni duh in ta duh je večji kot je 49 duhov zaposlenih z individualnimi interesi posameznih Standard Oil družb.

Petrolej bo določil kontrolo svetovne trgovine. Ladja, ki rabi za kurivo premog, bo kmalu izginila z morja. Deterding Royal Dutch družbe imajo vizijo starega Rockefellerja. On ima na razpolago bogastvo in podporo evropskih bankirjev, kojih misli in delovanja se gibajo v mejah nacionalizma.

Amerika je največji proizvajalec petroleja na svetu, je najbolj bogata in postavi lahko največ na kocko.

Kljub temu pa more Deterding Royal Dutch družbe, mož z daljine Jave, diktirati danes Standard Oil družbam ter poseči celo po ameriških petrolejskih ozemljih in ustanovljati petrolejske postaje nekoč Angleži v svoji previdnosti postavljali premogovne postaje, ko se je zorila doba premoža in pare.

Čas je, da se prebudi petrolejski interesi v Ameriki in čas je za vlado, da odpre svoje oči.

Od petroleja je odvisna trgovina na morju.

Spojitev človeških plemen.

Če bi predniki Švedov in Arabcev, Nemcev in črnecev, Grkov in Kitajcev živeli vsi skupaj ter se prosto množili med seboj, bi ne bilo nikdar nikakih Švedov in Arabcev, Nemcev in črnecev, Grkov in Kitajcev, — pravi profesor Metcalf Orchard laboratorija v Oberlinu, Ohio. — Tvorili bi mesto tega enolično maso, ki bi se razlikovala od vseh sedanjih. — Svoje teorije je razpredel profesor na nekem predavanju pred zvezo kitajskih dijakov. — Izolacija, osamljenost, je ono, ki je dovelo do razvoja različnih človeških plemen.

— Od sedaj naprej pa se ne more nobeno človeško plemo razvijati neodvisno od ostalih plemen ali človeškega rodu v celoti. Evolucija v plemena, ki imajo izrazite znake, je popolnoma prenehala. Mi vstopamo s tem v novo antropološko periodo, periodo, v kateri so se različne evolucije končale ter se pričneta spojevanje ali fuzija človeških plemen. Še večja fuzija bo odstranila sedanje, še ostro izražene plemenske posebnosti ter končni produkt bo človeško plemo, ki bo enotno ter sestavljeno iz vseh sedaj obstoječih plemen.

Glede plemen, ki bodo izginila, se potopila ali uk bodo vstrajala, se navedel Metcalf kot prva ameriške Indijance in avstralske črnce, kot zadnja pa črnce in Žide.

— Če pa je katero plemo, ki bo gotovo vstrajalo ter tvorilo v veliki meri del končnega skupnega plemena, bo to kitajsko plemo, — je nadaljeval. — Veliko število tega plemena, njega čudovita zmoglost živeti na nizki ekonomski stopnji, ljubezen do miru, stalnost osebnega značaja, duševne zmoglosti ter čut za moralno: vse to ga dela poklicanim, da prispeva h končni stvaritvi človeškega plemena v zelo veliki meri.

Glede vrjetnega prispevanja kitajskega plemena k tipu civilizacije celega rodu izjavlja Metcalf, da je to odvisno od njega zmoglosti kot plemo, da se vrne kot pravijo arlet. Kitajci bodo najbrž prvi izmed vseh narodov, ki bodo dokazali čudež regeneracije.

Nekaj o banani.

Banane imajo večjo redilno vrednost kot kateri drugi naših sadežev. K temu pa še pride, da niso navezane na letno dobo kot drugo sadje.

Do tega sklepa sta prišla zdravnik Myers in Rose po skrbni analizi banane in proučevanju ljudi, katere se je hranilo z bananami. Te študije se je vprizorilo v nekem newyorškem kemičnem laboratoriju ter objavilo rezultat v ameriškem zdravniškem strokovnem listu.

Banana pa mora biti zrela, a prodaja se jo povečini še skoro nezrelo. Zelena banana nikakor ni zrela. — Kadar postane rmena lupina zlatorjava ter pričneta dobivati lise, se jo lahko smatra popolnoma zrelo, — se glasi v poročilu. — Lahko je lupina še

Mrs. William E. Borah, žena senatorja iz Idaho.

bolj temnorjava in sadež ni preveč dozorel, dokler ne kaže meso v notranjosti znakov fermentacije ter kemičnega razpada.

Nezrela banana stoji povečini iz škroba. Ko dozori sad, se izpremeni ta škrob v sladkor, katerega je zelo lahko prebiti.

— Sestav banana in krompirja kaže zanimivo sličnost obeh glede vsebine ogljikovih hidratov in mineralnih soli. Doim pa je banana skoraj nemogoče spatrati za nadomestilo krompirja, obstaja dejstvo, da ima skoro isto hranilno vrednost.

Če sledi zavzemanju banan kaka indigestija ali neprebavnost, je to vedno znamenje, da ni bila banana zrela.

Finici zahtevajo neodvisnost.

Helsingfors, Finsko. 22. maja. — Kongres finske politične stranke, v kateri se nahajajo najbogatejši in najupliveljši Finci, je večeraj sprejel resolucijo, v kateri se zahteva popolna neodvisnost Finske od Rusije.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina se "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojake kam pripravljamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Louis Andolsek in Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Oulig. John Germ. Frank Janesch in A. Kočevar. Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Karnely. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verblit.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilish in Frank Jurjovec. Depue, Ill. in okolica: A. Mežnar. Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anton Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zalelet.

La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mih. Citrar. Nokomis, Ill. in okolica: Math Galashek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin. So. Chicago, Ill.: Frank Černe. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Waukegan, Ill. in okolica: Math Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režimik. Columbus, Kans.: Joe Knaefic. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolica: Rot Firm in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Rajuk in Peter Schneller. Mineral, Kans.: Frank Anguštin. Ringo, Kans.: Mike Pencil. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. V. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalts. Detroit, Mich.: Jos. Glasich.

Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian. Chisholm, Minn.: Frank Gović, Jak Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonča. Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Evaleth, Minn.: Louis Gović in Juri Kotz.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouke. Kitzville, Minn. in okolica: Jos. Adamich.

McIntosh, Minn. in okolica: Fr. Boja. New England, Minn.: John Jerica.

Moje Sporočilo Nade

Od Starega Sivo-Lasega Zdravnika.

DR. J. RUSSELL PRICE V SVOJEMU LABORATORIUMU

Sednite danes in pišite mi jasen list, poročajoč kakor čutite, kje Vas boli, in kar je vzrok, po Vašem mnenju, da čutite slabo, in jaz Vam bodem, z veseljem, dal vse navete in pomoč — kakor mi je mogoče.

Mojim znanjem medicine in mojem skušnjem od veliko let, jaz in z menom združeni zdravniki, pomagali smo tisočoma trpečih mož in žensk. Morete mi pisati popolnoma zaupno, kar je vse dopisivanje zaupno.

OD ČEKA VELIKO SLOVENCEV TRPI

Jaz sem najhu, da tisoče Slovencev trpi od nadlogah želoca in neprebrave. Nekateri imajo plin na želoco, napuhneni so po jedi, bol in nemir v želoco; vrti im se v glavi; megli im se pred očmi; čute bol, utrujenost, in hrbet in mišice so bolne; trpe od kostobole; jezik im je bel in slab okus v ustima; želodec je kisel; podrigne im se hrana in bruhanje.

Drugi Slovenci in Slovenke trpe od privatnih bolesi, kakor sifilis, ali zatrujena kri, kapavica, ali triper, nervoza, slabota in nemoč; zlorabili so veliko svetih zakonov narave. Drugi pa trpe od nadlogah mehurja, ledvic in jetra; boleznii jetra in zapeka.

Jaz sem izpisal jasnom, pripustom slovensčinom izvrstni medicinski knjigo ob različnih bolestinah in nadlogama. To vredno knjigo bom poslal popolnoma zastoj vsakomu človeku, ali ženski, ki piše po isto. Potrebno je vsakomu Slovenceu, da piše po VODITELJA K ZDRAVJU in uči vse ob takšnih boleznih in kakor jaz morem znanstveno zdraviti te bolezni, našim popolnim, brižnim in vspešnim metodama.

Ne mara, ako ste bili pri drugim zdravniku in oni so vzeli Vaš denar, a da Vam niso nič pomagali. Ne nehajte. Obrnite se na mene, oziroma Vaše bolesi. Jaz Vam bom dal mneje ob Vašoj nadlogi in, ako, po mojemu mnenju, zopet morete biti zdrav. Vsi navseti in informacije so popolnoma brezplačne. Ako mi pišete, k madi bote dognali, da želim biti Vaš prijatelj, in dobitnik, in vem, da bote priporočali Vašim prijateljem, da pride k meni, po nasvet in zdravniško postrežbu.

PIŠITE MI LIST

In popišite Vaše simptome, ali bolezni, in mi pošljite, tudi, ta kupon, da Vam morem poslati, zastoj moju knjigo.

DR. PRICE—S. 600, 9 So. Clinton Str., Chicago, Ill.

Dragi doktor Price. Prilagam pismo in popisujem nadloge svoje in bi mi ugajalo, da mi svetujete oziroma mojih nevoljah, pošljite mi, tudi, en brezplačno knjigo.

Jaz se ne obvezujem plačati kakšne stroške, niti se obvezujem kupiti medicine, ali se pa zdraviti.

IME..... ULICA IN ŠTEVILKA ali R. F. D.....

MESTO..... DRŽAVA.....

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller. Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich. Klein, Mont.: Gregor Zobe. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Roundup, Mont.: Tomaš Paulin. Dawson, N. Mex.: Mike Krivec. Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per. Barborton, O. in okolica: Math Kramar. Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Frank Ansel. Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Mitley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakša. Besemer, Pa.: Louis Hrbat. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanskic in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.

Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suhor. Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebata.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Leben in K. Zalar. Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak. Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolica: Ant. Osolnik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Moon Run, Pa.: Frank Maček in F. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. H. Jakoblich, Z. Jakshe, Klarich Mat. J. Magister, I. Podvanski in Jos. Pogačar. Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar. South Bethlehem, Penna.: Jeru. Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schiffrer.

Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolaz.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: J. Peternel.

Murray, Utah in okolica: J. Kastella.

Tooele, Utah: Anton Palčič.

Black Diamond, Wash.: G. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.

Thomas, W. Va. in okolica: J. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, Martin Kos, John Stampel in Heronin Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna.

A. Justin, Valentin Marcina in Val. Stelich.

NAZNANILO.

Centenim rojakom v državi Michigan naznanjam, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko, posebno še, ker ima pokvarjeno levo roko.

Uredništvo.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Rojaki sezite po

"Posojilu za svobodo!"

Kdor ne more Zjed. državam pomagati v tem času osebno, ta lahko pomaga ako kupi bonde tega posojila. Bondi so dobili po \$50, \$100, \$500, \$1000 in več. Nesli bodo tri in pol odstotkov obresti.

Vsakdo naj stori svojo dolžnost.

Te bonde prodajajo vse banke in ekspretne družbe, lahko jih tudi dobite pri trvdki

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUER, Box 106, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VABOGA, 6126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELO, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVNIŠKI ODBOR:

EUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station EFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 586, Gilbert, Minn.

Val dopis, tikajoci se uradnih zadev, kakor tudi denarne posiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse priložbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Družveno glasilo: "GLAS NARODA"

in prebledel; ustnice so se mu tresle in oko mu je postalo motno. Stopil je k obokanemu oknu. Njegov tovariš Nicej, ki je mislil, da čita, ga ni motil.

"Ubogi, ubogi Hunyadi!" je končno vzkliznil Škender in zmajal z glavo.

"Kaj pa je?" je vprašal Nicej hitro.

"Najhuje, kar se je moglo zgoditi v celi vojni!" odvrne Škender. "Pozabiti moramo te stvari, pozabiti Epir! Oni ni rodoljub, ki more samo eno misel posvetiti drugim namenom. In vendar, tako mlada, tako krasna, tako oblagodarjena, tako vredna junaka! Ko sem jo videl ob strani njegove velikega očeta, ko je delila z njim njegove napore, sodelovala pri njegovih posvetovanjih, skrbela za njegove potrebe, se mi zdi, da sem gledal angela!"

"Nehaj, nehaj, za božjo voljo, Škender!" vzklizne Nicej ginjeto. "Kaj pomeni vse to? Vendar ni, vendar ni, Iduna..."

"Njo imam v mislih."

"Mrtva?" vpraša Nicej in plane k svojemu tovarišu.

"Huje, mnogo huje!"

"Nebeški oči!" zakriči mladi knez skoro blazno. "Povej mi vse — vse! Ta negotovost mi jemlje razum. Škender, ti ne veš, kaj je meni ta ženska, edini cilj mojega življenja! Govori, prijatelj, govori! Rotim te, kje je Iduna?"

"Turki so jo vjeli!"

"Iduna Turki vjeli? Tega ne verujem! Čemu nosimo meče? Kje so vitezi? Iduna v turški sužnosti? To ni res! To ne more biti, Škender, ti si strahopetec! Vsi ste strahopetci! V turški sužnosti! Iduna! Kaj, roža kršćanstva je bila ugrabljena od takega psa kakor je Amurat? Zdravstvuj, Epir! Z Bogom, klasične Atene! Z Bogom, jasna polja Grške in sanje, lepe sanje, ki so jih delale še jasnejše. Solnce mojega veselja ter upanja je vašo, in sicer zatono je za vedno!"

Nicej si je pulil lase, trgale obleke, se vrgel na tla in zakril svoj obraz v oblačilo.

Škender je hodil nemirnih korakov in zamišljen po sobi gori in doli ter pomirjeval atenskega kneza.

"Zamar je, Škender, zaman!" je rekel Nicej. "Želim si — umreti!"

"Ako bi bil jaz ljubimec", reče Škender, ki se mu daje prednost pred drugimi, bi pač ne smatral smrti kot svojo dolžnost, razun ako bi moja žrtev rešila moje drago."

"Ha!" vzklizne Nicej in plane pokonci. "Torej misliš, da jo je mogoče rešiti?"

"Ako je živa, je vjetnica v adrianopolskem seraju. Ti ravno tako lahko sam presodiš, kakor jaz, da bi bilo treba mnogo truda. Brez dvoma je stvar težavna, pa vendar taka, kakor se mi zdi, da se je kršćanski vitez ne sme ustrašiti!"

"Na konje", zavpije Nicej. "na konje! — In vendar, kaj morem storiti? Ako bi se nahajala na katerikoli drugem prostoru, bi jo mogli rešiti s silo, toda v osrčju njihovega cesarstva, to je nemogoče. Ali ni nobene odkupnine, ki bi mogla mikati Turka?"

"Odkupnina za sedaj nima nobenega pomena. Hunyadi je obljubil, da vrne Karambega in vse ostale odlične vjetnike ter glavne trofeje, toda Amurat noče slišati o nobenih pogojih! Resnica je, da ugađa Iduna enemu njegovih sinov, mlademu Mohamedu."

"Sveta Devica! Ali nimaš nobenega usmiljenja s to kršćansko deklico?" vzdihne Nicej. "Mladi Mohamed! Ali naj ta ničvredni nevernik — oh! Škender, dragi Škender, ti, ki si tako moder in tako pogumen, ti, ki znaš vse zamisliti ter se drzneš vse storiti, pomagaj mi, pomagaj mi! Na kolenu te prosim, vzemi celo stvar v roke, in radi vsega, kar ljubim in spoštujem, radi svoje vere, svoje domovine in morebiti svojega prijatelja, daj, da pohiti tvoj duhli svečan angel, da osvobodijo ljubljeno Iduno in jo reši, reši!"

"Podobne misli so mi šinile v glavo, ko sem prvikrat spregovoril o tem", je odvrnil Škender. "To je naloga, ki mnogo bolje pristaja knezom, kakor deške solze, raztrgano oblačilo in razmršeni lasje. Pojdi, Nicej, boriti se bo treba z mogočno usodo. Bomo trdi, kakor usoda sama!"

VIII.

govoru z Nicejem poklical v grad nekoliko najuglednejših trojskih meščanov, jim predložil svoje načrte glede uprave Epira ter jim naznanil, da mora nemudoma odpotovati za nekoliko časa. In isto

ga večera še pred mesečnim vzhodom sta on in atenski knez zapustila mesto ter odšla v smeri proti Adrianoplu. Potovala sta zelo hitro, vstavila sta se le v maleni mestu ob meji, kjer je kupil Škender v bazarju obleko armenskega zdravnika. Nemogoče ga je bilo spoznati v njegovi temni obleki ter veliki okrogli čepici iz črne volne; dal si je tudi popolnoma obriti brado. Nicej se je oblekel kot njegov služabnik; njegovo oblačilo je bilo iz surovega rdečega blaga in se je tesno oprijemalo života; na glavi je nosil rdečo čepico z dolgim modrim čopom. Nosil je veliko vrččo z zdravili, zdravniškim orodjem in nekaj knjiž. Kakorhitro so se naslednjega jutra mestna vrata odprla, sta se preoblečena podala na pot; Škender je jezdil na majhnih muli, Nicej pa na velikem oslu; napotila sta se proti prelazu čez gorski odrastek Balkana, ki loči Epir od Rumelije.

"Ko sem poslednjikrat jezdil na te gore, sem jezdil tako urno, da je mojemu konju, ki je bil najboljši dirjalec v celi Aziji, zmanjkalo sape", je rekel Škender; "upam, da bo današnja pot toliko bolj mirna."

"Gotovo! Brez dvoma pa jaz bolj jezdim kakor ti", je rekel Nicej. "Upam pa, da bomo nazaj hitreje jezdili."

"Kako je to, Nicej", je rekel Škender, da ni niti nikdar omenil Iduninega imena, ko sva bila v Atenah? Ko sem nenadoma obiskal Hunyadija, pač nisem mislil, da bom govoril s tako lepo gospejo. To je ženska redkih lastnosti!"

"Meni je bilo ravno tako malo znano, da se nahaja v taboru, kakor tebi", je odvrnil atenski Nicej. "Sicer pa je resnica, da se je pojavilo med nama nekaj ovir, katere pa čas, kakor upam, kmalu odpravi."

S temi besedami je atenski knez vzpodbodel svojega osla in udaril s svojo palico po ptici, ki je sedela na veji bližnjega drevesa. — Škender se ni več dotaknil stvari, o kateri se je videlo, da njegov spremljevalec nerad govori. Njun pot je bila dolga. Pod noč sta dospela do vrha, in ker je bila pot navzdol težavna, sta bila primorana počakati do jutranjega svita.

Zjutraj sta imela veličasten razgled na bogate rumelijske planjave; videla sta daleč pred seboj veliko mesto Adrianopolj s kupolami in minareti, ki so se lesketale v soncu. Ta krasni razgled jima je naenkrat poživil vso energijo. Spoznala sta, da je prišel sedaj čas nevarnosti in usodepolnih dogodkov. Vzpodboda sta svoji živali in sta v jutro naslednjega dne dospela do mestnih vrat. Ker sta dobro poznala turške navade, sta kmalu zadobila vstop, dasi bi bil Nicej vsled svoje razburjenosti ter nepotrebnosti tudi to skoro onemogočil.

Podala sta se v nek karavan-seraj, ki je bil na dobrem glasu ter se nahajal blizu seraja. Najela sta si sobo in novi armenski zdravnik je obiskal v spremstvu svojega služabnika nekoliko kavarn v bližini, kjer je sporočal, da je zdravnik, ki se je naselil v mestu in ki želi botnikom mnogo koristiti.

Ko je Škender tipal žile, preiskoval jezike in delil zdravila in amulette, je za zanimanjem in veseljem poslušal razgovore, katerih junak je bil pogostokrat on sam. Spoznal je, da so bili Turki še vedno pobiti ter potrti vsled njegove drznosti in njegovih uspehov. Še vedno so se čudili in so bili bolj prepadeni ter osupli kakor razjirani. Politiki kavarn, ki so bili večinoma janičarji, so glasno mrmrali. Amuretova priljubljenost je gnila vspršio Hunyadijevih zmag in Škenderbegove vstaje.

"Allah pa je bil v enih ozirih vseeno na strani pravovernih", je odvrnil Škender; "na svojih potovanjih sem čul, da ste vjeli veliko kneginjo gjavrov."

"Allah je velik!" je rekel nek postaren Turek z dolgo belo brado. "Hakim čestita pravovernim, ker so vjeli žensko!"

"Ne samo radi tega", je odvrnil Škender. "Čul sem, da je ta ženska kneginja. V tem slučaju bodo uporniki zanjo plačali vsako odkupnino in s tem, da izpuste to lepo gjavrsko žensko, osvobodijo mnogo pravovernih."

"Maahalah!" je dejal drug star Turek in srebalo svojo kavo. "Hakim govori modro."

"Groni in strela!" je vzkliznil nek mlad janičar zelo razsrjen. "To je ravno, kar me dela upravičeno proti Amuratu. Ali ni ta kneginja hči onega preklezanega

gjavra, onega psa vseh psov, onega Hunyadija? In ali ni on ponudil za njeno odkupnino našega hrabrega Karambega samega — ter njegove izbrane vojake? In ali ni Amurat ponudbe odklonil? In zakaj? Ker se je eden njegovih sinov, Mohamed, zagledal v eno gjavrskih žensk in postal izdajalec, mesto da bi se bojeval proti njim. Pah! Groni in strela! Ako bi sedaj gjavri marširali proti mestu, jaz se ne bi šel bojevati. In o tem naj kdo pove kajdu, ako se upa; nas je več kot deset tisoč in vsi smo prisegli, da se ne bomo bojevali za gjavre ali one, ki gjavre ljubijo."

"Ako imaš mene v mislih, Ali, da bi šel h kajdu", je rekel glavni Mohamedov evnuh, ki je stal poleg. "Ti povem, da nisem jaz nikdar raznašalec novic in ne storim nikdar kaj tako nemožnega. Mladi princ lahko premaga gjavre brez pomoči onih, ki kriče po kavarnah, ki pa molče v boju. Sicer ste pa lahko brez skrbi, kajti frankovska kneginja, o kateri govorite, hira od dneva do dneva in bo kmalu umrla. Sultan je ponudil sto mošnih zlatih vsakemu, ki jo odpravi. Toda Hasnadar ne bo nikdar šel z zlata, ali ga pa jaz podvojim."

"Poskusi svojo srečo, Hakim", je dejalo nekaj postajačev Škenderu.

"Allah je udaril frankovsko princezino", je rekel stari Turek z belo brado.

"Udaril bo tudi vse gjavre", je rekel njegov tovariš in srebalo svojo kavo. "Tako stoji pisano."

"No, jaz ne slišim rad o sužnjah, ki ginevajo", je rekel mlad janičar bolj mirno, "posebno ako so mlade. Amurat bi jo moral vrniti za ponujeno odkupnino, ali pa jo dati enemu svojih častnikov ali kakemu drugemu mlademu vojaku, ki se je posebno odlikoval."

S temi besedami je mladi janičar vrgel svoj piaster, zavihal brke in odšel iz kavarne.

"Ko smo bili mi mladi", je dejal stari Turek z belo brado svojemu tovarišu in zmajal z glavo, "ko smo bili mi mladi —"

"Smo osvojili Anatolijo in nismo nikdar odprli svojih ust", mu je segel v besedo tovariš.

"Jaz nisem nikdar izrekel svojega mnenja, dokler nisem bil

NEGUJTE SVOJE LASE

Uspešno zdravstveno zdravljenje brezplačno za stare in mlade
OBEH SPOLOV

Ali vam spadajo lasje? Ali vam lasje postajajo redki? Ali imate luskaste, razkani ali izpadajo? Ali ste plešasti ali pa počenaste brvi? Ako trpite od katere koli imenovane lezije, pritisnite se takoj zdraviti, ker vsako odlaganje je lahko nevarno. Pišite takoj po našo ilustrirano knjigo.

"Resnica o lasih" (napisana po glasovitem evropskem specialistu) Mi vos hočemo prebrati na naše lastne stroške, da zdravljemo "Calvacura" ustavi izpada.

nje las, odstrani luske in izpušča na glavi in po vsaki rast las. Mi vam pošljemo \$1.00 vredno škatlo Calvacura šte. 1 skupaj z gori omenjeno knjigo "Resnica o lasih", ako nam pošljete 10 centov v vredno ali v vsakihihi za pokritje pošiljavnih stroškov in svoje ime in natančen naslov. Izrežite spodnji kupon in pošljite ga še danes na Union Laboratory, Box 667, Union, N. Y. UNION LABORATORY, BOX 667, UNION, N. Y. Priloženo vam pošljamo 10 centov v pomoč za poštno stroške. Prosim pošljite mi takoj svojo \$1.00 Calvacura šte. 1 in knjigo "Resnica o lasih". (Ta kupon priložite pismu.)

PRIPOROČILO.

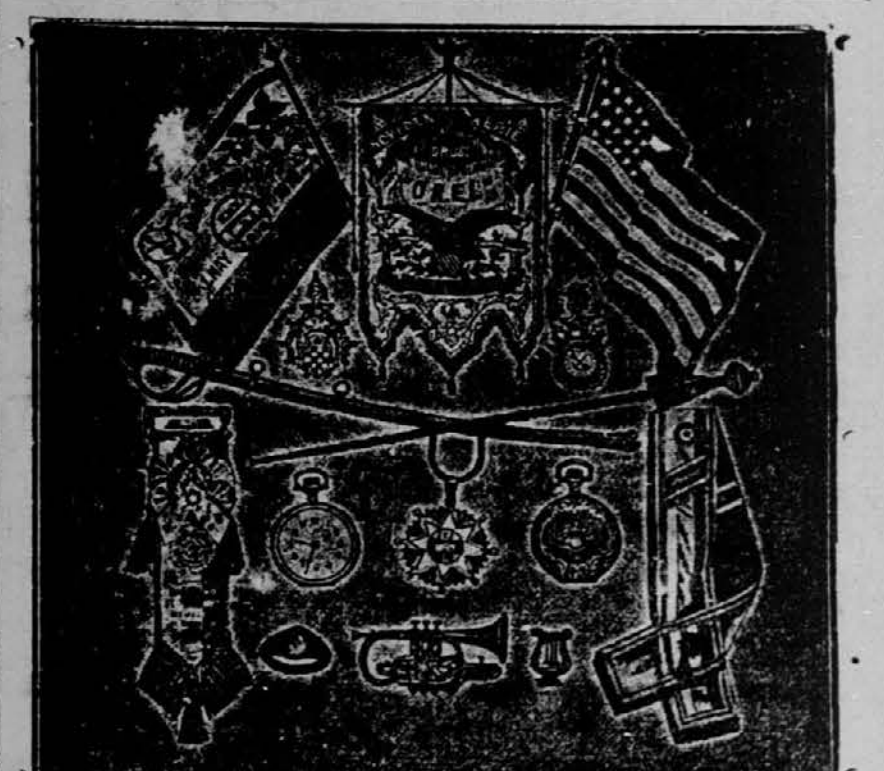
Rojakom po državi Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

FRANK MEH,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda".

Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo in prosimo, da mu grede na roke.

Upravišтво Glas Naroda.

Kadar je tako družtvo namenjeno kupiti bander, zastav, vseh godbenih instrumentov, kape itd., ali pa kadar potrebujete oro, vrtilice, privlačne prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za same varuhalce, Upravištljivo stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarje.

Gledajte, val vrt pošljamo brezplačno PISMA POSL

IVAN PAJK & CO., CONEMAUGH, PA.

456 Chestnut St.

Vstaja Škenderbegova.

— ZGODOVINSKA POVEST. —

Angleški spisatelj Benjamin Disraeli
Earl of Beaconsfield.

VII.

Ko je napočilo jutro, je razposlal Škender klicarje po celem Epiru, ki so oznanjali, da je padla Kroja in glas, da je razvil v svoji stari deželi zastavo neodvisnosti. Poslal je tudi zanesljive slede dukeza Niceja v Atene in do velikega Hunyadija. Ljudstvo je bilo v celem Epiru vspršio te velike in neupravičene novice tako navdušeno, da se je v celi deželi naenkrat vzdignilo in pobjalo Turke, samo mesta so ostala podložna Amuratu, ker so bile po mestih močne turške posadke.

Sedaj je bilo Škender pred vsem na tem, da se brez izgube časa iznebi teh posadk, tako da bi Amuretova vojska, o kateri je vedel, da jo pošlje nad njega, ne imela nobene druge opore kakor svojo lastno moč in da bi mogel vso svojo pozornost obračati samo na to, da jo uniči.

Kakorhitro se je njegova vojska odpočila in je pridobil novih vojakov — kar vsled splošne navdušenosti ni vzelo mnogo časa — je odinil Škender na čelu dvajset tisoč moč iz Kroje ter odkorakal proti močno utrjenemu mestu Petrela: na polovici puta je srečal ostanek krojske posadke, ki se je vračala domov in ki se mu je podala na milost in nemilost.

Mesto Petrela se je nahajalo samo dan hoda od Kroje in ko je Škender dospel tja, je prosil governerja za kratek pogovor; pri tem je znal tako dobro pripovedovati, kako je Hunyadi nedavno pobil Turke in da je Amurat ne mogoe priti mu na pomoč, da mu je turški poveljnik izročil mesto ter zapustil s svojimi četami deželo, in to tem bolj, ker je Škender zagrozil z bojem brez milosti, ako se ne poda pod temi ugodnimi pogoji.

In tako se je zgodilo, da je bila Škendrova pot po Epiru vsled njegove drznosti ter premetenosti bolj podobna zmagovalnemu nego bojnemu pohodu. Turške posadke so se bale usode svojih tovarišev v glavnem mestu in brez izjeme ponemale postopanje svojih tovarišev v Petrelu.

Predno je potekel mesec, se je Škender povrnil v Epir, potem ko je osvobodil celo deželo moslemanskega jarma.

Dosedaj ni čul Škender ničesar niti o Hunyadiju, niti o Niceju. Zaradi tega je pri povratku v mesto z velikim veseljem izvedel, da je prišel atenski knez prej in da je v Krojo in da se je tudi sel iz

ogrskega tabora povrnil. Navdušeno je narod pozdravljal Škenderbega, ko je zopet stopal proti krojski citadeli. Nicej ga je sprejel pri vratih. Škender je skočil raz konja ter objel svojega tovariša. Nato sta se podala, spremljana od svojih, v trdnjasko palačo.

"Dragi prijatelj", je rekel Škender, ko sta bila zopet sama. "Kakor vidiš, sva prav imela, da nisva obupala. Komaj dva meseca sta pretekla, odkar sva se ločila brez upanja, ali le s slabimi nadami, sedaj smo pa na najboljši poti, da dosežemo vse, kar le moremo pozeleti. Epir je svobodni!"

"Prišel sem, da se vdeležim njegovega osvobođenja", je rekel Nicej ter se nasmejalo: "toda Škender je drugi Cezar."

"Še mnogo prilike boš imel, Nicej, veruj mi, da pokažeš svoj pogum in svoje rodoljubje", je odgovoril Škender. "Amurat ne bo nikoli pripustil, da bi se cela stvar tako mirno končala. Tega boja nisem začel brez zavesti, da bo treba posebnega poguma in železne vstrajnosti. Zadovoljen bom, ako morem svojim rojakom zapustiti svobodo kot dedščino. Sicer se odrekam vsakemu veselju, ik ga daje življenje, razven zavesti, da sem vršil plemenito dolžnost. Slišal sem, da me čaka tukaj sel velikega Hunyadija. Če se ta branik kršćanstva ne vzdrži v svojih sedanjih pozicijah, je naše upanje na končini uspehi majhno. S pomočjo njegovih vednih napadov v Bolgariji se nam morebiti posreči, da se naš boj ugodno konča. Ti se včasih smeješ mojemu zaupljivemu značaju. Nicej, Da povem resnico, jaz sem bolj miren kakor zaupljiv in si nisem bil nikdar bolj svest svoje moči in svojega nasprotnika kot sedaj, ko se zdi, da sem ga porazil. Čuj! Ljudstvo vriska. Jaz ljubim narod, ki ga vedno navdajajo plemeniti in velikodušna čutila. Ljudstvo vriska, kakor da je nanovo našlo svojo domovino. O, kako malo vedo, koliko bodo morali se trpeti za to. Ne, ne boji žalosten; velike stvari smo dovršili, pa bomo še večje. Kdo čaka tam zmagaj! Demetriji! Pokliči slugospoda Hunyadija!"

In prišel je po prednji Epirca, ki je nosil svilnat zavitek, ter ga izročil Škenderbegu. Sel se je spoštljivo dotaknil poveljnikove roke, jo poljubil in nato odšel. Škender je odstranil pečat in izvelkel iz svilenega zavojca pismo. "Tako! To je dobro!" vzklizne knez živahno, ko je hitro preletel pismo. "Velika, popolna zmagala, kakor sem upal in pričakoval. Sam Karambeg je vjet in blago, zastave, veliki topovi, zaklad. Hrabri vojak križal! Tvoje izvrstno dovršeno gibanje! Ha! Kaj pa je to?" je vzkliznil knez

in se mu tresle in oko mu je postalo motno. Stopil je k obokanemu oknu. Njegov tovariš Nicej, ki je mislil, da čita, ga ni motil.

"Ubogi, ubogi Hunyadi!" je končno vzkliznil Škender in zmajal z glavo.

"Kaj pa je?" je vprašal Nicej hitro.

"Najhuje, kar se je moglo zgoditi v celi vojni!" odvrne Škender. "Pozabiti moramo te stvari, pozabiti Epir! Oni ni rodoljub, ki more samo eno misel posvetiti drugim namenom. In vendar, tako mlada, tako krasna, tako oblagodarjena, tako vredna junaka! Ko sem jo videl ob strani njegove velikega očeta, ko je delila z njim njegove napore, sodelovala pri njegovih posvetovanjih, skrbela za njegove potrebe, se mi zdi, da sem gledal angela!"

"Nehaj, nehaj, za božjo voljo, Škender!" vzklizne Nicej ginjeto. "Kaj pomeni vse to? Vendar ni, vendar ni, Iduna..."

"Njo imam v mislih."

"Mrtva?" vpraša Nicej in plane k svojemu tovarišu.

"Huje, mnogo huje!"

"Nebeški oči!" zakriči mladi knez skoro blazno. "Povej mi vse — vse! Ta negotovost mi jemlje razum. Škender, ti ne veš, kaj je meni ta ženska, edini cilj mojega življenja! Govori, prijatelj, govori! Rotim te, kje je Iduna?"

"Turki so jo vjeli!"

"Iduna Turki vjeli? Tega ne verujem! Čemu nosimo meče? Kje so vitezi? Iduna v turški sužnosti? To ni res! To ne more biti, Škender, ti si strahopetec! Vsi ste strahopetci! V turški sužnosti! Iduna! Kaj, roža kršćanstva je bila ugrabljena od takega psa kakor je Amurat? Zdravstvuj, Epir! Z Bogom, klasične Atene! Z Bogom, jasna polja Grške in sanje, lepe sanje, ki so jih delale še jasnejše. Solnce mojega veselja ter upanja je vašo, in sicer zatono je za vedno!"

Nicej si je pulil lase, trgale obleke, se vrgel na tla in zakril svoj obraz v oblačilo.

Škender je hodil nemirnih korakov in zamišljen po sobi gori in doli ter pomirjeval atenskega kneza.

"Zamar je, Škender, zaman!" je rekel Nicej. "Želim si — umreti!"

"Ako bi bil jaz ljubimec", reče Škender, ki se mu daje prednost pred drugimi, bi pač ne smatral smrti kot svojo dolžnost, razun ako bi moja žrtev rešila moje drago."

"Ha!" vzklizne Nicej in plane pokonci. "Torej misliš, da jo je mogoče rešiti?"

"Ako je živa, je vjetnica v adrianopolskem seraju. Ti ravno tako lahko sam presodiš, kakor jaz, da bi bilo treba mnogo truda. Brez dvoma je stvar težavna, pa vendar taka, kakor se mi zdi, da se je kršćanski vitez ne sme ustrašiti!"

"Na konje", zavpije Nicej. "na konje! — In vendar, kaj morem storiti? Ako bi se nahajala na katerikoli drugem prostoru, bi jo mogli rešiti s silo, toda v osrčju njihovega cesarstva, to je nemogoče. Ali ni nobene odkupnine, ki bi mogla mikati Turka?"

"Odkupnina za sedaj nima nobenega pomena. Hunyadi je obljubil, da vrne Karambega in vse ostale odlične vjetnike ter glavne trofeje, toda Amurat noče slišati o nobenih pogojih! Resnica je, da ugađa Iduna enemu njegovih sinov, mlademu Mohamedu."

"Sveta Devica! Ali nimaš nobenega usmiljenja s to kršćansko deklico?" vzdihne Nicej. "Mladi Mohamed! Ali naj ta ničvredni nevernik — oh! Škender, dragi Škender, ti, ki si tako moder in tako pogumen, ti, ki znaš vse zamisliti ter se drzneš vse storiti, pomagaj mi, pomagaj mi! Na kolenu te prosim, vzemi celo stvar v roke, in radi vsega, kar ljubim in spoštujem, radi svoje vere, svoje domovine in morebiti svojega prijatelja, daj, da pohiti tvoj duhli svečan angel, da osvobodijo ljubljeno Iduno in jo reši, reši!"

"Podobne misli so mi šinile v glavo, ko sem prvikrat spregovoril o tem", je odvrnil Škender. "To je naloga, ki mnogo bolje pristaja knezom, kakor deške solze, raztrgano oblačilo in razmršeni lasje. Pojdi, Nicej, boriti se bo treba z mogočno usodo. Bomo trdi, kakor usoda sama!"

VIII.

govoru z Nicejem poklical v grad nekoliko najuglednejših trojskih meščanov, jim predložil svoje načrte glede uprave Epira ter jim naznanil, da mora nemudoma odpotovati za nekoliko časa. In isto

ga večera še pred mesečnim vzhodom sta on in atenski knez zapustila mesto ter odšla v smeri proti Adrianoplu. Potovala sta zelo hitro, vstavila sta se le v maleni mestu ob meji, kjer je kupil Škender v bazarju obleko armenskega zdravnika. Nemogoče ga je bilo spoznati v njegovi temni obleki ter veliki okrogli čepici iz črne volne; dal si je tudi popolnoma obriti brado. Nicej se je oblekel kot njegov služabnik; njegovo oblačilo je bilo iz surovega rdečega blaga in se je tesno oprijemalo života; na glavi je nosil rdečo čepico z dolgim modrim čopom. Nosil je veliko vrččo z zdravili, zdravniškim orodjem in nekaj knjiž. Kakorhitro so se naslednjega jutra mestna vrata odprla, sta se preoblečena podala na pot; Škender je jezdil na majhnih muli, Nicej pa na velikem oslu; napotila sta se proti prelazu čez gorski odrastek Balkana, ki loči Epir od Rumelije.

SLOVENSKO

podp. društvo

svoto Barbara

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ashby Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 35, Willolt, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROSELA, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se plača edino potom poštne, ekspresne ali bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V službu, da opazi družbeni tajnik pri poročilih glavnega tajnika kakor pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se zamore napako popraviti.

J. VALERA:

Pepita Jimenez

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje).

28. marca.

Tukajšnjega življenja sem se že naveličal. — Vsak dan se v meni vedno bolj poraja želja, da bi se vrnil k vam oziroma nazaj v semenišče.

Moj oče hoče iti z menoj in želi biti navzoč pri slavnosti, in vsled tega zahteva, da bi bil najmanj še dva meseca tukaj. — No, ker ne bo drugače, se bom moral ukloniti.

Ker potrebujem razvedrila, hodim na lov in se izprehajam po poljih.

Jaz bi bil rad bolj vesel, kot sem po svoji naravi. — Pol v šali, pol v hvali mi pravijo vsi, da sem "svetnik". Včasini so precej razposajeni in radi pijejo. — Včasih se pogovarjam s tem ali onim, hočem mu dopovedati kaj dobrega in lepega, pa se mi samo smeje in kima z glavo.

Pred tremi dnevi sem bil pri Pepiti Jimenez. — Ker živi čisto samotno in le malo obuje z ljudmi, sem jo v prvič videl na njenem domu. Prijazna je, silno prijazna in mojemu očetu je malo bolj naklonjena kot je njegovim sovrstnikom.

Če se bo oče le malo potrudil, ga bo gotovo vzela za moža.

Ker ni nemogoče, da bi postala moja mačeha, sem jo natančno opazoval. Mirna je in vsako stvar desetkrat prevdari, predno jo izreče. — Bog ve, kaj se dogaja v njeni duši.

Oblači se priprosto, vendar so njene obleke po najnovejši modi. — Na obrazu nima niti pudra niti šminke. Njene roke so nena- vadno nežne beline.

Njena hiša je v popolnem redu. — Pohištvo je priprosto, toda okusno. V kotu jedilnice je oltarček.

Razen mene in očeta so bili pri kosilu tudi gospod vikar, zdravnik in notar.

Gospod vikar je gotovo zelo ceni. — Neprestano zatrjuje, da je prav svetnica. Vikar mi je naskrivaj zaupal, da je vse res, kar go- vore o nameravani zvezi med Pepito in mojim očetom.

Ker pa moj oče ni stvarjen, da bi se kaj posebno kesal, bi bi- le to edino sredstvo izpremeniti njegovo dosedaj tako burno živ- ljenje, da bi mogel skleniti svoje dni, če ne ravno uzorno, pa vsaj urejeno in mirno.

Ko smo zapustili Pepitino hišo ter se vrnil domov, mi je rekel oče, da je bil zelo razuden človek, da je vodil zelo slabo življenje, da ne vidi kljub svojim letom nobenega sredstva za popboljšanje, če bi ga ta ženska, ki je njegova rešitev, ne dobila ter se ne hotela poročiti z njim.

Ker si je mislil, da že vem, da bo stavil tak predlog ter se hotel zopet poročiti, je govoril z menoj tudi o trgovskih zadevah. — Rekel mi je, da je zelo bogat in da me bo v svoji oporoki bogato obdaril in to tudi v slučaju, da bi dobil druge otroke.

Odgovoril sem mu, da je za načrte in cilje, ki bi jih stavil, po- treba le zelo malo denarja in da bi bilo moje največje veselje, da je srečen z ženo in otroci, potem ko bi pozabil svoje stare norosti.

Tedaj pa je pričel govoriti o svojih nadah in ciljih s tako od- kritosrečnostjo in živahnostjo, da bi človek menil, da sem jaz oče in starejši in na mladenič moje starosti. — Da postavi v tem svetlejšo luč prednosti svoje neveste in težkoče njegove zmage, mi je natančno opisal razmere in sijajne lastnosti dvajsetih snubačev, ki so ba- je hodili za Pepito.

Kar se tiče njega samega, je dobil soglasno z njegovo izjavo v gotovem smislu tudi kosarico, laska si pa, da ta kosarica ni bila de- finitivna ker ga Pepita še vedno zelo odlikuje ter mu izkazuje tako nagajanje, da bo po daljšem občejanju i fi vstrajnem dvorjenju prav gotovo izbremleno v ljubezen.

Vzrok Pepitinega odbijanja napram mojemu očetu, pa je ležal ba- je v fantastičnosti očeta, katere se bo pa pravgotovo kmalo o- tresel.

Pepita noče iti na noben način v samostan, ker nima zato nobe- nega veselja. Kljub tej odločenosti in verskemu življenju, je zelo jasno namignila, da jo še vedno veselo zabava.

Izvanredna skrb, ki jo posveča svoji osebi, ne da sklepati na kako preveliko ljubezen do samega življenja.

Po mnenju očeta je iskati vzrok Pepitine odvračnosti brez dva- ma v njenem ponosu in sicer v ponosu, ki je prav dobro utemeljen. Ona je po svoji naravi zelo odlična dama, bitje, ki se odlikuje po močni volji ter jasnem razumu. Razentega pa zavzema visoko stališ- šee, katerega pa zna skrivati pod svojo skromnostjo.

Nikakega srca pa nima do bedakov, ki se ji zdaj laskajo ter skačejo nred njo. Ona si tudi domišlja, da je njena duša polna neke mistične ljubezni do Boga in da najde zadovoljstvo le v Bogu. To pa le iz priproste vzroka, ker ni videla dozdej na svoji živ- ljenjski poti še nobenega človeka, ki bi bil za njo zadosti pameten.

Moj oče je dostavil, da je to sicer malo prepozno, da pa si las- ka, da je on ta srečni smrtnik.

To, predragi stric, so posli in zabave mojega očeta tukaj v vasi. To so za moje načrte in misli tako čudne in tako tuje stvari, in to še prav zastranega, ker oče govori vedno o njih, in skuša izvedeti moje sodbo.

Zdi se mi, d mi je vaša izvanredna popustljivost pridobila v tu- kajšnjem kraju sloves razumnega in pametnega človeka — Sma- trajo me naravnost vrelcem vsega znanja. Vsi mi zaupajo svoje skr- bi ter me prosijo, naj jim pokažem pravo pot.

Celo dobri gospod vikar me je povpraševal glede različnih vpra- šanj, katere so mu predložili, dasiravno je s tem razodel tudi par skrivnosti.

Eden teh slučajev, ki mi jih je sporočil gospod vikar, je vzbudil mojo posebno pozornost.

Gospod vikar mi je pripovedoval, da ima eden njegovih varo- vancev, mlada deklica gotove skrbi in da jo peče vest, ker se sma- tra z neodoljivo silo vezano na samotno življenje.

Boji se pa, da ne izvira ta njera strast iz prave ponižnosti tem- več da jo pri tem podpihuje satan napuha.

Ljubiti Boga nad vse, prav iz notranjosti duše, iskati ga ter se oprostiti vseh strasti in samoljubnih nagajanj: to vse so gotovo po- božna stremjenja. — Dotična deklica pa misli, da jo peče vest za- raditega, ker si domišlja, da ima njena duša višjo vrednost kot pa duša drugih ljudi. Da je njena duša omadeževana že vsled samega stika z drugimi ljudmi.

Ta način izpraševanja vesti je za stanovalko na deželi precej fin in natančen in glede tega načina me je vprašal gospod vikar za svet.

Ničesar nisem hotel reči ter sem se opravičil.

Pri tem sem se skliceval na svojo neizkušenost.

Gospod vikar pa je tako dolgo silil vame, da sem vendar začel razmotrivati glede tega vprašanja.

Rekel sem, da bi bilo za to deklico najboljšje, da se ozira po svo- jih soljudeh zelo dobrohotno in da naj napake ljudi mesto, da jih natančno preišče, pokrije s plaščem ljubezni do bližnjega. Pri tem noj pa skuša najti na njih vse dobre lastnosti, da jih more nato ljubi- ti in spoštovati.

(Dalje prihodnjič).

DAROVI

za nesrečno družino J. Zupana,

Grove City, Pa.

New York, N. Y. Marija Vav-

potič \$3.

Ralph, Mich. F. Pavlič \$1.

Cokedale, Colo. Jos. Frian \$5.

Chicago, Ill. Neimenovani \$2.

Alix, Ark. Frances Staman \$1.

Morley, Colo. Po \$1: Jos. Lud-

vik, Frank Bulovac in Frank

Krebs; po 50¢: Josip Pavlič, Jos.

Funtek, Rihard Sudar, John Tom-

sieh, Albin Tomsich, Valentin

Tomsich, Frank Zadel, Anton Va-

lencič, Ignacij Česnik, Alojzij

Ludvik, Frank Urbančak, Štefan

Matkovič, Frank Kos, John Je-

nieh, Andrej Panjan in Jack

Tomsich; John Kovač 30¢; po

25¢: Andrej Došov, Peter Kos,

Geo. Staudohar, John Božič, Ru-

dolf Staudohar, Mary Smith, An-

ton Žužek. Skupaj \$11.80. Nabi-

ralka Mrs. Katie Gerzina.

Vsega skupaj \$32.23.

ZAHVALA.

John Zupan iz Grove City, Pa.,

nam je poslal sledeče pismo:

Spoštovana tvrdka

FRANK SAKSER

v New Yorku.

Naznanjam, da sem prejel svo- to \$25.25. Srčna hvala vsem da- rovalcem, kajti nisem se imel ničesar jesti, kot regrad zadnjih par tednov. Moka je najcenejša \$4, funt sladkorja stane 11¢, krompir \$3.50 ali pa \$4. Kupil bom krompirja, da ga bodo otroci

posadili. Kupil bom otrokom tudi nekaj obleke, ker so skoraj na pol nagi.

Nikdar ne pozabimo, da ne bi molili za svoje dobrotnike. Dragi rojaki in rojakinje, naj bi vas Bog obvaroval take nesreče, ka- kore je zadela mene. Bog naj vam stoterno povrne za vse, kar ste mi dali.

S spoštovanjem

John Zupan.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD

LAKOTE!

Importirane Franz Lubasove harmonike

so razprodane. Imel bom malogo sopen po končni vojni, ter se sa- posamej rojakom priporočam.

Kupujem, prodajam in poprav- ljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove KOV- OKE po \$6.00 ter nove mehove od \$6.00 do \$10.00. Delo trpežno in samseljivo.

Alois Skulj,

333 Epsilon Place,

Brooklyn, N. Y.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najslavnejši zdravnik v Pittsburghu. Zdravi vse vrste bolezni, ki jih povzročajo nepravilni življenjski navadje. Zdravi vse vrste bolezni, ki jih povzročajo nepravilni življenjski navadje.

Dr. Koler je najslavnejši zdravnik v Pittsburghu. Zdravi vse vrste bolezni, ki jih povzročajo nepravilni življenjski navadje. Zdravi vse vrste bolezni, ki jih povzročajo nepravilni življenjski navadje.

POZOR ČITATELJI!

HIPNOTIZEM

Cena knjige je s poštnino 35c.

SLOVENSKA KNJIGARNA

P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Ugodna prilika.

OGLEDITE SI FARME

V ST. HELENA, N. C.

St. Helena, N. C., leži v bližini velikega mesta Wilmington, N. C., in tu imamo še čez sto izčišče- nih in razoranih farm. Zemlja je izbrana najboljša in razdeljena v

farme po 10 in tudi več akrov. Tukaj rodi vse, in sicer 8 mesecev v letu. Podnebje je zdravo in pri- jetno, ker nikdar ni prevroče in ne premraz. Dobra pitna voda.

Od že preje označenih farm so prodane št. 9, 11, 12, 19 in 44. Tu zdolaj opišemo zopet par farm, ki se niso prodane.

Farma št. 16. — Izvrstna mala farma, obsegajoča 10 akrov fine zemlje. Lepo barvana prikup- livja hiša. Mala šupa. Na pri- jaznem kraju ob glavni cesti, po- leg postaje. Vsa zemlja je izčišče- na in kakih osem akrov je izora- nih, en del zasejan in to zemljo se vsakemu lahko priporoči. Cena

\$1150, plača se \$287.50 takoj in po \$172.50 na leto v petih letih.

Farma št. 19. — Ta farma ob- sega 10 akrov, ima prostorno hišo s štirimi sobami, prijazno poharvano. Mala šupa, studenec in mali vinograd. Leži ob glavni cesti, blizu postaje, cerkve in šo- le. 7½ akrov fino obdelanih in ostalo je dobra zemlja, katero se lahko še izorje, če potrebno. Na to farmo se lahko takoj naselite.

Lepa prilika priti do dobre far- me. Cena \$1150, plača se \$287.50 takoj in \$172.50 vsako leto v pe- tih letih.

Farma št. 21. — Deset akrov fine zemlje brez poslopij. Kupec lahko rabi sosednje poslopje, do- kler si ne zgradi svoje lastne hiše. Ves material za zgradbo poceni.

Leži na severno stran železnice okrog ¾ milje od postaje, cerkve in ljudske šole. Vsa zemlja je iz- čiščena in polovico izorane. Osta- lo se takoj lahko izorje. Cena \$500, plača se \$125 takoj in po \$75 na leto v petih letih.

Farma št. 276. — Ta farma ob- sega 11 akrov prav ob progi At- lantic Coast Line železnice in je blizu postaje. Vsa zemlja je izči- ščena lesa. Sedanja cena je \$700, toda nadaljuje se z delom in pri- štelo se bo še stroške za razne na- prave. Pogoj: eno četrtino na- prej in ostanek v letnih obrokih v petih letih.

Enakih farm je na izbire in tu- di imamo mnogo zemlje za pašni- ke, katero zemljo naseljeniki la- koro rabijo, dokler ni prirejena za razprodajo.

Vsa zemljišča so last Mr. Hugh MacRae & Co. in na zemljiščih je Mr. L. N. Johnston superinten- dent, kateri daje naseljenecem na- svete in jim je v pomoč.

Družba nima kričavih agentov in zato tudi ne kliče špekulantov, za katere ni prostora v tem kra- ju. Namen družbe je, da se vsak sam pripravi in potem šola kupi. Družba noče špekulantov, ampak le pridne naseljenice, ki si hočejo z delom vstanoviti svoj dom in ne pa z mečtarijo. Take potrebuje- mo, na nobenih drugih, ker za- zadnje pri nas ni prostora.

Vsak prvi in tretji torek v me- secu je nižajna cena za vožnjo iz Washingtona, D. C., do St. Hele- na, N. C., in stane le \$11.10 za sem in tja. V slučaju, da se odle- čite za obisk na farme in želite kaka nadaljaja pojasnila, nam pi- šite in mi vam bomo dragovolje pojasnili, kar boste želeli.

North American Farm Ass. (Inc.) 17 Battery Pl., New York, N. Y.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo

za Greater New York in okolico

edino postavno priznano slovensko društvo v Greater New Yorku, zboruje vsako četrto soboto zvečer v mesecu v "BEETHOVEN HALL", 210 istočna 5. ulica blizu 3. Ave. v New Yorku in se prične točno ob 8. uri zvečer.

ODBOR:

Predsednik: ALOJZIJ SKRABAR, 424 E. 9th St., New York City, N. Y.
Podpredsednik: ALFRED JUDEŽ, 63 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSIP POGAČNIK, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Zapiskar: JOHN GERJOVIČ, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik: ANTON KOSIRNIK, 340 E. 5th St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

LUDWIG BENEDIK, 2302 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y.
VINKO ZEVNIK, 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.
JOSIP ŠVAL, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK:

Dr. HENRY U. ROBINSON, 301 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

IŠČE SE MOŽE

za delati v usnjarni. Debra pla- ča, stalno dele.

C. Moensch Sons Company,

13-4 v d) Gawanda N Y

REŠIMO SLOVENSKI NAROD

LAKOTE!

NAZNANILO.

Naznanjam, da imam na prodaj

salun. Prodaj ga zaradi družin-

skih razmer. Cena je ugodna. Ka-

terega veseli, naj se oglasi in o-

gleda pri lastniku:

1212 — 1. cesta,

(22-28-5) La Salle, Ill.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za- gealo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderna opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA

TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, O.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije gle- de datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postroženi.

Veliki vojni atlas

vojsknojočih se evropskih držav in pa ko- lonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJ- DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELE SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL- MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRESKE Z ITALIJO, — CENA JE 15 CENTOV.

CENA SAMO 25 CENTOV,

Narodila in denar pošljite naj

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.